

Programación Docente de Corda fretada Instrumento I-IV

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	Corda Fretada-Instrumento I-IV									
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN					ITINERARIO	VIOLÍN, VIOLA, VIOLONCELLO E CONTRABAIXO			
CARÁCTER	OBRIGATORIO					TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL			
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA					XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful			
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA			
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE	9	9	9	9					Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB				TUTORÍA		
	Marta Vélez			martavelez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias		
	Ana Torres			anatorres@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias		
	Elena Marigomez			elena_marigomez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias		
	Ana Martínez Pinal			martinezpinalana@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias		
	Susana Blanco			susana_blanco@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias		
	Mauro Mariño Suarez			mauro_marino_suarez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias		

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio más representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Mostrar interese por outras manifestacións artísticas da contorna	T17 X24 EI5, EI6, EI10
Interpretar un repertorio representativo de cada época e estilo que inclúa obras a só, obras como solista e obras con acompañamento, e mostralo regularmente en concertos públicos.	T2, T3, T6, T13, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Afondar no estudo técnico-artístico do instrumento, desenvolvendo o control sobre a afinación e o son, así como mostrar unha autonomía cada vez maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.	T1, T2, T3, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Desenvolver criterios musicais que fundamenten a interpretación de obras de cada época e estilo, baseándose nos coñecementos	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17

harmónicos, formais, históricos e estilísticos adquiridos.	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
Manter hábitos de estudio regulares e reflexivos, desenvolvendo a memorización e o control físico e mental necesarios para a actuación en público.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X8, X11, X13 EI6
Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista individualmente e como integrante dun grupo de cámara ou orquestra.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
TÉCNICOS	Relativos á técnica do instrumento: Brazo derecho: Suxección do arco e colocación do instrumento, conducción do arco; producción sonora: puntos de contacto, peso e velocidad, matices; golpes de arco á corda e saltados, patróns de articulación; sul ponticello, sulla tastiera, col legno. Man esquerda: Posición da man esquerda, muñeca, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; tipos de vibrato; cambios de posición; extensións; exercicios tipo escalas e arpoxios a unha voz e en dobles cordas; acordes; harmónicos naturais e artificiais.	TODAS
MUSICAIS-ARTÍSTICOS	Relativos ós aspectos musicais que interveñen na interpretación: Obras do repertorio solista, instrumento só, camerístico, virtuoso, etc incorporando aspectos técnicos, harmónicos, estilísticos e historicistas. Estudo dun repertorio representativo de cada época (tanto estudos e caprichos como obras para o instrumento solista correspondente), pezas de virtuosismo, etc, adecuando o vibrato, os golpes de arco, a articulación, as dinámicas, etc. ao correspondente estilo. Profundización na interpretación da música contemporánea e o coñecemento das súas grañas e efectos.	TODAS
INTERPRETATIVOS	Relativos á preparación do concerto público: Memoria muscular, visual e auditiva; técnicas de relaxación concienciación corporal e control da respiración, visualización do intre do concerto, protocolo do escenario.	TODAS
PEDAGÓXICOS	Relativos á autonomía do alumno: Criterios para dixitar e por arcos; resolución de problemas segundo o tipo de pasaxe; fraseo e rubato.	TODAS
Total de sesións por cuadrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (daco a establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022)	1,5		1,5
Clase individual: Revisión dos aspectos técnicos, interpretativos, xestuais, etc. do traballo realizado polo alumno ao longo da semana. Introdución progresiva de novos conceptos, exercicios pezas, etc.	24		24
Traballo individual: Pescada de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías		241,5	241,5
Audición Interna: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao profesor e o resto do alumnado, debate sobre o resultado, propostas de mellora, preparación ao escenario. Audición pública: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao departamento, dunha duración mínima de 20 minutos.	3		3
Total de sesións por cuadrimestre			270

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua)			

Traballo persoal. Seguimento continuo	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas. Traballar un repertorio cuadri mestral (ver bibliografía) que comprenda: 1. Catro estudos ou caprichos. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuadrimestres. 3. Interpretación do I mov. do concerto seleccionado no 1º cuadrimestre, e dous movementos II e III no 2º cuadrim. de cada curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	50%
	X1, X3, X8, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6		
Audición pública	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgúnhas das obras. Interpretar en público una selección do programa traballado no cuadrimestre, cunha duración mínima de 20 minutos . Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	T2, T6, T13, T15, T17	50%
	X1, X3, X8, X11, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10		

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

Traballo persoal. Seguimento continuo	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas. Traballar un repertorio cuadri mestral (ver bibliografía) que comprenda: 1. Catro estudos ou caprichos. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuadrimestres. 3. Interpretación do I mov. do concerto seleccionado no 1º cuadrimestre, e dous movementos II e III no 2º cuadrim. de cada curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	50%
	X1, X3, X8, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6		
Audición pública	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgúnhas das obras. Interpretar en público una selección do programa traballado no cuadrimestre, cunha duración mínima de 20 minutos . Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	T2, T6, T13, T15, T17	50%
	X1, X3, X8, X11, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10		

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

"Ver avaliação extraordinaria"

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

EXTRAORDINARIA

Audición pública: Interpretación dun programa compuesto por	1. Catro estudos ou caprichos. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. 3. Interpretación dun concerto completo. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	100%
	X1, X3, X8, X13, X11, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10		

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS

No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

OBRAS ORIENTATIVAS CONTRABAIXO

1º Estudos, Exercicios Técnicos e Obras a solo:

STORCH, ENMANUEL - 57 Etudes.
 SIMANDL, FRANZ - Gradus ad parnassum.
 NANNY, E. - 20 estudios de virtuosidad.
 KREUTZER - FIORILLO - 18 Etudes.
 FRYBA, H. - Suite en estilo Antiguo
 BACH, J. S. - Suites para Violonchelo solo (Ed. PWM Tadeusz Pelczar, o IMC. S. Sterling)
 HAUTA-AHO, TEPOO - Cadenza
 HEGNER, LUDVIG - Legende Op. 5
 ELLIS, DAVID - Sonata for unaccompanied Double Bass, Op. 42. (1977)
 VAGN HOLMBOE - Sonata for Double bass Solo, Op. 82. (1962).
 TABAKOV, E. - Motivos para contrabajo solo
 LEVITIN, YURI - Sonata.Op.58
 PORADOWSKI, S. - 3 capricci Op.67

1º Obras con piano

SONATAS	CONCERTOS	OBRAS
I-IV BACH, J. S. - Gamba Sonata nº 2 BWV 1028 BIRKENSTOCK, J. ADAM - Sonata Sol m. ECCLES, H. - Sonata en Sol m. MISEK, A - Sonata nº 1 Op. 5 en La M. SKORZENY, F. - Sonatine Nº 1 & Nº 2 SPERGER, J. M. - Sonata en Mi M.	I-IV CORELLI, A. - Concerto Sol M. DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mi DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mib M DRAGONETTI, D. - Concerto en La M. HOFFMEISTER, F. A. - Concerto nº 1 en RE. RIDAUT, ALAN - Concerto for Bass	I-IV ALBENIZ, I. - Mallorca. BOTTESINI, G. - Melodia en Mi m, o Reverie en Mi m. CERVERA, J. - Romanza DRAGONETTI, D. - Andante and Rondo. KOUSSEVITZKY, S. - Chanson Triste. & Valse miniature. LORENZITTI, A. - Gavot

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLA

	ESTUDOS EXERCICIOS	REPERTORIO SOLISTA	VIOLA PIANO	REPERTORIO PIANO	CON CONCERTOS	CONCERTOS
1 (I-II)	Blumenstengel: 24 estudos Op.33 Bruni: Método para viola Dancla: School of mechanism Fiorillo: 31 estudios selectos - Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios - Kreutzer: 42 estudios	"Bach, J. S. - 6 Suites" Telemann: 12 fantasías	Bach, C. Ph. E. - Sonata en Sol menor" Bach, J. S. - 3 sonatas para viola da gamba Bruch: Kol nidrei - Bruch: Romanze Op.85 Glinka: Sonata Re m. - Hindemith: Trauermusik Mendelssohn: Sonata en Do menor Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: Sonata "Arpeggione"	Bach, J. S. - Concerto N°6 de Brandemburgo Benda: concerto Hoffmeister: Concerto en Re maior Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó ungarése Zelter: Concierto en Mi bemol mayor		

	Mazas: Estudos brillantes , Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes autores		Schumann: Adagio & Allegro Vivaldi: Sonata V en Mi menor	
2 (III-IV)	Blumenstengel: 24 estudios Op.33" Dancia: School of mecanism Fiorillo: 31 estudios selectos - Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios - Kreutzer: 42 "Bach, J. S. - 6 Suites" estudios Mazas: Estudos brillantes - Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola d técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes autores	Bach, J. S. - 3 sonatas para viola da gamba Beethoven: Notturno Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata , Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Fantasie-stücke - // Märchenbilder Vieuxtemps: Capriccio Vieuxtemps: Elegía for Vla/pno - Sonata Op.36	Bach. J. S. Concerto nº 6 de Brandemburgo Hoffmeister: Concerto en Re maior Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Martinu: Rhapsody-concer to Mozart: Concerto en La maior Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó ungarese	

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLÍN

ESCALAS E ARPEXOS		EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS	
K. Flesch, I. Galamian V. Manoogian, Grigorian Elizabeth Gilels.	H. Schradieck O. Sevcik.		F. Fiorillo, R. Kreutzer, P. Rode, J. Dont Op. 35 P. Gavinies, H. Wieniawski, N. Paganini Op. 1 Ch. De Beriot, Jesús de Monasterio, P. A. Locatelli	
1 (I-II)	Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Telemann, G. Ph. - 12 Fantasías. Báguena-Soler: Diafonías.	Beethoven: Sonatas nº 1, 2, 4, 5 e 6. Brahms: 3 Sonatas. Schubert: Sonata en La M. Schumann: Sonata nº 1.	Bartók: Danzas rumanas. Falla/Kreisler: "La Vida Breve" Sarasate: Malagueña. Sarasate: Romanza andaluza. Wieniawski: Lenda.	Rode: Concerto nº 7. - Beriot: Concerto nº 9. Haydn: Concierto en Do M Kabalevsky: Concierto. Kreutzer: Concierto nº 9. Mozart 5 Concertos & Sinfonía concertante.
2 (III-IV)	Prokofiev: Sonata Op. 115	Beethoven: Sonatas nº 3, 7, 8, 9 e 10. Franck: Sonata. Schumann: sonata nº 1, 2 e 3.	Kreisler: Capricho Vienés -/- Tambourin Chinois. Sarasate: Introducción e Tarantela. Wieniawski: Polonesas -/- Scherzo e Tarantela	Bruch: concerto en Sol m Mendelssohn: Concierto en mi m. Wieniawski: 2º Concierto

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLONCELLO

ESCALAS E ARPEXOS		EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS	
P. Bazelaire Feuillard	O. Sevcik Motatu Starker		Popper, Franchomme Servais, Piatti Grützmacher	
	SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS
1 (I-II)	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	J. Brahms: sonata op. 38 Shostakovich: sonata op.40 J. S. Bach: gamba sonatas Beethoven: Sonata op.69	Popper: Mazurca, Tarantela Gaos: Humoresca, Canto Elegíaco Cassadó: Requiebros	J. Haydn: cello concerto en Do M/ Saint- Saëns: cello concerto in la m Kabalevsky: cello concerto Bocherini: cello concertos

		Boccherini, Breval: sol M Cassadó: en estilo antiguo	-	C. P. E. Bach: cello concertos
2 (III-IV)	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	Prokofiev: cello sonata Locatelli: cello sonata Fauré: cello sonatas Saint-Saëns: cello sonatas	Davidov: En la Fontana Schumann: Adagio et Allegro	Laló: cello concerto Honneger: cello concerto Korngold: cello concerto

Programación Docente de Corda fretada Instrumento V-VII

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		Corda Fretada-Instrumento V-VII						
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN					ITINERARIO	VIOLÍN, VIOLA, VIOLONCELLO E CONTRABAIXO	
CARÁCTER	OBRIGATORIO					TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL	
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA					XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ETCS/ CUADRIMESTRE					10	10	10	
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Marta Vélez			martavezlez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Ana Torres			anatorres@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Elena Marigomez			elena_marigomez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Ana Martínez Pinal			martinezpinalana@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Susana Blanco			susana_blanco@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Mauro Mariño Suarez			mauro_marino_suarez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudio. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio más representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Interpretar un repertorio representativo de cada época e estilo que inclúa obras a só, obras como solista e obras con acompañamiento, e mostral regularmente en concertos públicos.	T2, T3, T6, T13, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Afondar no estudo técnico-artístico do instrumento, desenvolvendo o control sobre a afinación e o son, así como mostrar unha autonomía cada vez maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.	T1, T2, T3, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Desenvolver criterios musicais que fundamenten a interpretación de obras de cada época e estilo, baseándose nos coñecementos harmónicos, formais, históricos e estilísticos adquiridos.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
Manter hábitos de estudio regulares e reflexivos, desenvolvendo a memorización e o control físico e mental necesarios para a actuación.	T1, T2, T3, T15, T17

Conservatorio Superior de Música de Vigo

ción en público.	X1, X3, X8, X11, X13 EI6
Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista individualmente e como integrante dun grupo de cámara ou orquestra.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2
Mostrar interese por outras manifestacións artísticas da contorna	T17 X24 EI5, EI6, EI10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
TÉCNICOS	Relativos á técnica do instrumento: Brazo derecho: Suxección do arco e colocación do instrumento, conducción do arco; producción sonora: puntos de contacto, peso e velocidad, matices; golpes de arco á corda e saltados, patróns de articulación; sul ponticello, sulla tastiera, col legno. Man esquerda: Posición da man esquerda, muñeca, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; tipos de vibrato; cambios de posición; extensións; exercicios tipo escalas e arpoxios a unha voz e en dobles cordas; acordes; harmónicos naturais e artificiais.	TODAS
MUSICAIS-ARTÍSTICOS	Relativos ós aspectos musicais que interveñen na interpretación: Obras do repertorio solista, instrumento só, camerístico, virtuoso, etc incorporando aspectos técnicos, harmónicos, estilísticos e historicistas. Estudo dun repertorio representativo de cada época (tanto estudos e caprichos como obras para o instrumento solista correspondente), pezas de virtuosismo, etc, adecuando o vibrato, os golpes de arco, a articulación, as dinámicas, etc. ao correspondente estilo. Profundización na interpretación da música contemporánea e o coñecemento das súas grañas e efectos.	TODAS
INTERPRETATIVOS	Relativos á preparación do concerto público: Memoria muscular, visual e auditiva; técnicas de relaxación concienciación corporal e control da respiración, visualización do intre do concerto, protocolo do escenario.	TODAS
PEDAGÓXICOS	Relativos á autonomía do alumno: Criterios para dixitar e por arcos; resolución de problemas segundo o tipo de pasaxe; fraseo e rubato.	TODAS
Total de sesións por cuadrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (acordo co establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022)	1,5		1,5
Clase individual: Revisión dos aspectos técnicos, interpretativos, xestuais, etc. do traballo realizado polo alumno ao longo da semana. Introdución progresiva de novos conceptos, exercicios pezas, etc.	24		24
Traballo individual: Pescuda de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demás recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías		271,5	271,5
Audición Interna: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao profesor e o resto do alumnado, debate sobre o resultado, propostas de mellora, preparación ao escenario. Audición pública: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao departamento, dunha duración mínima de 30 minutos.	3		3
Total de sesións por cuadrimestre			300

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua)			
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas. Traballar un repertorio cuadrimestral (ver bibliografía) que comprenda: 1. Tres estudos ou caprichos en 3º curso, e dous estudos ou caprichos en 4º. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuadri-	T2, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X8, X13, X21	50%

	mestres. 3. Interpretación do I mov. do concerto seleccionado no 1º cuatrimestre, e dous movementos II e III no 2º cuadrimestre de cada curso.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6	
Audición pública.	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras.	T2, T6, T13, T15, T17	50%
	Interpretar en público una selección do programa traballado no cuatrimestre, cunha duración mínima de 25 minutos para o V e VI cuatrimestre e 30 minutos para o VII .	X1, X3, X8, X11, X13, X21	
	Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do derecho á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

Traballo persoal. Seguimiento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas. Traballar un repertorio cuatrimestral (ver bibliografía) que comprenda: 1 Tres estudios ou caprichos en 3º curso, e dous estudios ou caprichos en 4º. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuatrimestres. 3. Interpretación do I mov. do concerto seleccionado no 1º cuatrimestre, e dous movementos II e III no 2º cuadrimestre de cada curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	50%
	X1, X3, X8, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6		
Audición pública.	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras. Interpretar en público una selección do programa traballado no cuatrimestre, cunha duración mínima de 25 minutos para o V e VI cuatrimestre e 30 minutos para o VII .	T2, T6, T13, T15, T17	50%
	Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	X1, X3, X8, X11, X13, X21	
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10		

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

"Ver avaliação extraordinaria"

EXTRAORDINARIA

Audición pública: Interpretación dun programa compuesto por:	1 Tres estudios ou caprichos en 3º curso, e dous estudios ou caprichos en 4º 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. 3. Interpretación dun concerto completo. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	100%
	X1, X3, X8, X11, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10		

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

OBRAS ORIENTATIVAS CONTRABAIXO

1º Estudos, Exercicios Técnicos e Obras a solo:

STORCH, ENMANUEL - 57 Etudes.
 SIMANDL, FRANZ - Gradus ad parnassum.
 NANNY, E. - 20 estudios de virtuosidad.
 KREUTZER - FIORILLO - 18 Etudes.
 FRYBA, H. - Suite en estilo Antiguo
 BACH, J. S. - Suites para Violonchelo solo (Ed. PWM Tadeusz Pelczar, o IMC. S. Sterling)
 HAUTA-AHO, TEppo - Cadenza
 HEGNER, LUDVIG - Legende Op. 5
 ELLIS, DAVID - Sonata for unaccompanied Double Bass, Op. 42. (1977)
 VAGN HOLMBOE - Sonata for Double bass Solo, Op. 82. (1962).
 TABAKOV, E.- Motivos para contrabajo solo
 LEVITIN, YURI - Sonata.Op.58
 PORADOWSKI, S. - 3 capricci Op.67

1º Obras con piano

SONATAS	CONCERTOS	OBRAS
V-VII BEETHOVEN - Sonata en Sol M. Op. 17 HINDEMITH, P. - Sonata 1949. MISEK, A -Sonata nº 2 en Mi m op. 6 MISEK, A -Sonata nº 3 en Fa M op. 67 SPERGER, J. M. - Sonata en Mi M	V-VII BOTTESEINI, G. - Concerto nº 2 Sim. CORELLI, A. - Concerto Sol M. KOUSSEVITZKY, S. - Concerto en Fa # m. Op. nº 3 SPERGER, J. M. - Konzert nº 2 D-Dur VANHAL - - Concerto Bass	V-VII BOTTESINI, G. - Fantasía la Sonnambula de Bellini BRUCH, MAX - Kol Nidrei DRAGONETTI, D. - Adagio y Rondo, Solo en Mi m, Solo en SOL M KLOSE, O. - Serenade E-dur Op.13, y Rhapsody in E Op. 14 ROTA, N. - Divertimento concertante

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLA

	ESTUDOS EXERCICIOS	E REPERTORIO SOLISTA	VIOLA	REPERTORIO PIANO	CON CONCERTOS
3 (V-VI)	Blumenstengel: 24 estudios Op.33 Campagnoli: 41 caprichos Fiorillo: 31 estudios selectos - Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios - Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudios brillantes,- Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8	Reger: 3 Suites Bach, J. S. - 6 Suites Reger: 3 Suites Bach, J. S. - Sonatas y Partitas Hindemith: Sonata Op.25 Nº1 Stravinsky: Elegie Vieuxtemps: Capriccio	Beethoven: Notturno Brahms: Sonatas Op.120 nº 1 y 2 Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata Schubert: Sonata "Arpeggione" +Schumann: Adagio & Allegro Schumann: Fantasie-stücke -// Märchenbilder Vieuxtemps: Elegía for Vla/pno - Sonata Op.36	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Enesco: Konzertstück Hoffmeister: Concerto en Re maior Martinu: Rhapsody-concerto Mozart: Concerto en La maior Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto Re M. - Walton: Concerto Weber: Andante & Rondó ungerese	
4 (VII)	Blumenstengel: 24 estudios Op.33 Campagnoli: 41 caprichos Fiorillo: 31 estudios	Reger: 3 Suites Bach, J. S. - 6 Suites Bach, J. S. - Sonatas y Partitas Hindemith: Sonata Op.25 Nº1	Beethoven: Notturno Brahms: Sonatas Op.120 nº 1 y 2 Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85	Bartok: Concerto Enesco: Konzertstück Martinu: Rhapsody-concerto Mozart: Concerto en La maior Mozart: Sinfonía concertante para Vln e	

Conservatorio Superior de Música de Vigo

selectos - Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios - Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudos brillantes,- Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8	Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios - Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudos brillantes,- Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8	Stravinsky: Elegie Vieuxtemps: Capriccio	Clarke: Sonata , Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: Sonata "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Schumann: Fantasie-stücke -//- Märchenbilder Vieuxtemps: Elegía for Vla/pno - Sonata Op.36	Vla Walton: Concerto

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLÍN

ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS		
K. Flesch, I. Galamian V. Manoogian, Grigorian Elizabeth Gilels.	H. Schradieck O. Sevcik.	F. Fiorillo, R. Kreutzer, P. Rode, J. Dont Op. 35 P. Gaviniés, H. Wieniawski, N. Paganini Op. 1 Ch. De Beriot, Jesús de Monasterio, P. A. Locatelli		
3 (V-VI)	Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Kreisler: Recitativo e Scherzo. Prokofiev: Sonata Op. 115. . Cervelló: Sonata	Faure: Sonata. Prokofiev: Sonatas nº 1 e 2. Turina: Sonatas nº 1 e 2.	Chausson: Poema. - Ravel: Tzigane. Saint-Saëns: Introd. e Rondo caprichoso. Saint-Saëns: Habanera Sarasate: Aires xitanos. -/- Zapateado -/ Habanera. . Tchaikovsky: Souvenir d'un lieu cher op. 42	Glazunov: Concierto la m. Lalo: Sinfonía española. Prokofiev: Concierto nº 2 Sol m. Op. 63 Sibelius: Concierto en Re m. Op.47 Tchaikovsky: Concierto Re M op. 35
4 (VII)	. Ysaye: 6 Sonatas Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Bartok: Sonata para violín solo Ernst: 6 estudios polifónicos, Erlkonig Paganini: 24 Caprichi. Var. "Nel cor piú non mi sento" Quiroga: Caprichos Rodrigo: Capriccio	Poulenc: Sonata en re. Strauss, R. - Sonata. Rodrigo: Sonata Pimpante Sonatas de Mozart, Beethoven, Brahms, Grieg, Schumann, Shostakovich, Janacek, Ravel, Debussy, Elgar, Fauré, Strauss, Gaos.	Sarasate: Fantasía sobre ""Carmen" Waxman: Fantasía "Carmen" Hubay: Fantasía "Carmen" Wieniawsky: Var. sobre un tema original Bazzini: La ronde des lutins Calabrese Sarasate: Var. "La Flauta Mágica" Szymanovsky: 3 Mitos -Paganini: Var. "I Palpitii" Schubert: Valse-Caprice - Bloch: Baal Shem Ravel: Tzigane Chausson: Poeme Saint-Saëns: Introd. e Rondo caprichoso. Tschaikovsky: Vals scherzo	Beethoven, Re M. - Brahms, Re M. Saint-Saëns: concerto nº 3 en si m. Castelnuovo-Tedesco: El Profeta Prokofiev: Concierto nº 1 Op. 19 Wieniawski: Concierto nº 1 Op. 14 Hartmann: Concierto fúnebre Bruch: Fantasía escocesa Mozart, Beethoven, Brahms, Dvorak, Sibelius, Tchaikovsky, Kachaturian, Barber, Korngold, Miklos Rozsa, Britten, Szymanowski, Stravinsky, Paganini, Ernst, etc..

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLONCELLO

ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS		
P. Bazelaire Feuillard	O. Sevcik Motatu Starker	Popper, Franchomme Servais, Piatti Grúzmacher		
SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS	
3 (V-VI)	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	Grieg: Cello sonata Debussy: cello sonata Beethoven: cello sonatas op. 102	Cassado: Requiebros Cassado: Danza del diablo verde	Schumann: cello concerto Elgar: cello concerto Shostakovich:cello concertos
4 (VII)	J. S. Bach Britten Cassadó	Martinu: cello sonatas Rachmaninov: cello sonata Chopin: cello sonata	Popper: Danza de los Elfos Piazzolla: Le Grand Tango	Haydn: cello concerto Re M Gulda: cello concerto Dvorak: cello concerto op.104

Conservatorio Superior de Música de Vigo

	Reger Ligeti	Strauss: cello sonata Schubert: "Arpeggione"		

Programación Docente de Corda fretada Instrumento VIII

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	Corda Fretada-Instrumento VIII									
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN				ITINERARIO	VIOLÍN, VIOLA, VIOLONCELLO E CONTRABAIXO				
CARÁCTER	OBRIGATORIO				TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL				
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful				
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso	4.º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA			
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE								12	Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB			TITORÍA			
	Marta Vélez			martavezlez@csmvigo.com			Consultar páxina Titorías			
	Ana Torres			anatorres@csmvigo.com			Consultar páxina Titorías			
	Elena Marigomez			elena_marigomez@csmvigo.com			Consultar páxina Titorías			
	Ana Martínez Pinal			martinezpinalana@csmvigo.com			Consultar páxina Titorías			
	Susana Blanco			susana_blanco@csmvigo.com			Consultar páxina Titorías			
	Mauro Mariño Suarez			mauro_marino_suarez@csmvigo.com			Consultar páxina Titorías			

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudio. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio más representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Interpretar un repertorio representativo de cada época e estilo que inclúa obras a só, obras como solista e obras con acompañamiento, e mostralo regularmente en concertos públicos.	T2, T3, T6, T13, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Afondar no estudo técnico-artístico do instrumento, desenvolvendo o control sobre a afinación e o son, así como mostrar unha autonomía cada vez maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.	T1, T2, T3, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Desenvolver criterios musicais que fundamenten a interpretación de obras de cada época e estilo, baseándose nos coñecementos harmónicos, formais, históricos e estilísticos adquiridos.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
Manter hábitos de estudio regulares e reflexivos, desenvolvendo a memorización e o control físico e mental necesarios para a actuación.	T1, T2, T3, T15, T17

Conservatorio Superior de Música de Vigo

ción en público.	X1, X3, X8, X11, X13 EI6
Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista individualmente e como integrante dun grupo de cámara ou orquestra.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2
Mostrar interese por outras manifestacións artísticas da contorna.	T17 X24 EI5, EI6, EI10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
TÉCNICOS	Relativos á técnica do instrumento: Brazo derecho: Suxección do arco e colocación do instrumento, conducción do arco; producción sonora: puntos de contacto, peso e velocidad, matices; golpes de arco á corda e saltados, patróns de articulación; sul ponticello, sulla tastiera, col legno. Man esquerda: Posición da man esquerda, muñeca, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; tipos de vibrato; cambios de posición; extensións; exercicios tipo escalas e arpejos a unha voz e en dobles cordas; acordes; harmónicos naturais e artificiais.	TODAS
MUSICAIS-ARTÍSTICOS	Relativos ós aspectos musicais que interveñen na interpretación: Obras do repertorio solista, instrumento só, camerístico, virtuoso, etc incorporando aspectos técnicos, harmónicos, estilísticos e historicistas. Estudo dun repertorio representativo de cada época (tanto estudos e caprichos como obras para o instrumento solista correspondente), pezas de virtuosismo, etc, adecuando o vibrato, os golpes de arco, a articulación, as dinámicas, etc. ao correspondente estilo. Profundización na interpretación da música contemporánea e o coñecemento das súas grañas e efectos.	TODAS
INTERPRETATIVOS	Relativos á preparación do concerto público: Memoria muscular, visual e auditiva; técnicas de relaxación concienciación corporal e control da respiración, visualización do intre do concerto, protocolo do escenario.	TODAS
PEDAGÓXICOS	Relativos á autonomía do alumno: Criterios para dixitar e por arcos; resolución de problemas segundo o tipo de pasaxe; fraseo e rubato.	TODAS
Total de sesións por cuadrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (acordo co establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1,5		1,5
Clase individual: Revisión dos aspectos técnicos, interpretativos, xestuais, etc. do traballo realizado polo alumno ao longo da semana. Introdución progresiva de novos conceptos, exercicios pezas, etc.	24		24
Traballo individual: Pescuda de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demás recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías		331,5	331,5
Audición Interna: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao profesor e o resto do alumnado, debate sobre o resultado, propostas de mellora, preparación ao escenario. Audición pública: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao departamento, dunha duración mínima de 30 minutos.	3		3
Total de sesións por cuadrimestre			360

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua)			
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audiciones públicas. Traballar un repertorio cuadri mestral (ver bibliografía) que comprenda: 1 Dous estudos ou caprichos.	T2, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X8, X13, X21	50%

Conservatorio Superior de Música de Vigo

	2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuadrimestres (VII-VIII).	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6	
Audición pública.	3. Interpretación do II e III mov. do concerto seleccionado. Participar nas audiciones programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras. Interpretar en público una selección do programa traballado no cuadrimestre, cunha duración mínima de 30 minutos . Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	T2, T6, T13, T15, T17	50%
	X1, X3, X8, X11, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10		

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do derecho á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audiciones e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

Traballo persoal. Seguimiento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audiciones públicas. Traballar un repertorio cuadri mestral (ver bibliografía) que comprenda: 1 Dous estudos ou caprichos. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuadrimestres (VII-VIII). 3. Interpretación do II e III mov. do concerto seleccionado. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	50%
	X1, X3, X8, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6		
Audición pública.	Participar nas audiciones programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras. Interpretar en público una selección do programa traballado no cuadrimestre, cunha duración mínima de 30 minutos . Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require	T2, T6, T13, T15, T17	50%
	X1, X3, X8, X11, X13, X21		
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10		

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audiciones e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

	"Ver avaliação extraordinaria"		
EXTRAORDINARIA			
Audición pública: Interpretación dun programa compuestu por:	1 Dous estudos ou caprichos. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. 3. Interpretación dun concerto completo. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	100%
		X1, X3, X8, X13, X11, X21	
		EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audiciones e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

OBRAS ORIENTATIVAS CONTRABAIXO								
1º Estudos, Exercicios Técnicos e Obras a solo:								
STORCH, ENMANUEL - 57 Etudes.								
SIMANDL, FRANZ - Gradus ad parnassum.								
NANNY, E. - 20 estudios de virtuosidad.								
KREUTZER - FIORILLO - 18 Etudes.								
FRYBA, H. - Suite en estilo Antiguo								
BACH, J. S. - Suites para Violonchelo solo (Ed. PWM Tadeusz Pelczar, o IMC. S. Sterling)								
HAUTA-AHO, TEPOO - Cadenza								
HEGNER, LUDVIG - Legende Op. 5								
ELLIS, DAVID - Sonata for unaccompanied Double Bass, Op. 42. (1977)								
VAGN HOLMBOE - Sonata for Double bass Solo, Op. 82. (1962).								
TABAKOV, E. - Motivos para contrabajo solo								
LEVITIN, YURI - Sonata Op.58								
PORADOWSKI, S. - 3 capricci Op.67								
1º Obras con piano								
SONATAS	CONCERTOS	OBRAS						
BEETHOVEN - Sonata en Sol M. Op. 17 HINDEMITH, P. - Sonata 1949. MISEK, A -Sonata nº 2 en Mi m op. 6 MISEK, A -Sonata nº 3 en Fa M op. 67 SPERGER, J. M. - Sonata en Mi M	BOTTESINI, G. - Concerto nº 2 Sim. CORELLI, A. - Concerto Sol M. KOUSSEVITZKY, S. - Concerto en Fa # m. Op. nº 3 SPERGER, J. M. - Konzert nº 2 D-Dur VANHAL - - Concerto Bass	BOTTESEINI, G. - Fantasía la Sonnambula de Bellini BRUCH, MAX - Kol Nidrei DRAGONETTI, D. - Adagio y Rondo, Solo en Mi m, Solo en SOL M KLOSE, O. - Serenade E-dur Op.13, y Rhapsody in E Op.14 ROTA, N. - Divertimento concertante						
OBRAS ORIENTATIVAS VIOLA								
ESTUDOS EXERCICIOS	REPERTORIO SOLISTA	VIOLA	REPERTORIO PIANO	CON	CONCERTOS			
4 (VIII)	Blumenstengel: 24 estudos Op.33 Campagnoli: 41 caprichos Fiorillo: 31 estudios selectos - Flesch: 12 Bach, J. S. - 6 Suites Scale system Hoffmeister: 12 Bach, J. S. - Sonatas y Partitas estudos - Kreutzer: 42 Hindemith: Sonata Op.25 Nº1 estudos Mazas: Estudos brillantes, - Rode: 24 Stravinsky: Elegie caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Vieuxtemps: Capriccio Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8	Reger: 3 Suites Bach, J. S. - 6 Suites Hindemith: Sonata Op.25 Nº1 Stravinsky: Elegie Vieuxtemps: Capriccio	Beethoven: Notturno Brahms: Sonatas Op.120 nº 1 y 2 Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata , Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: Sonata "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Schumann: Fantasie-stücke -// Märchenbilder Vieuxtemps: Elegía for Vla/pno - Sonata Op.36		Bartok: Concerto Enesco: Konzertstück Martinu: Rhapsody-concerto Mozart: Concerto en La mayor Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Walton: Concerto			
OBRAS ORIENTATIVAS VIOLÍN								
ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS						
K. Flesch, I. Galamian V. Manoogian, Grigorian Elizabeth Gilels.	H. Schradieck O. Sevcik.	F. Fiorillo, R. Kreutzer, P. Rode, J. Dont Op. 35 P. Gaviniés, H. Wieniawski, N. Paganini Op. 1 Ch. De Beriot, Jesús de Monasterio, P. A. Locatelli						

Conservatorio Superior de Música de Vigo

4 (VIII)	Ysaye: 6 Sonatas. Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Bartok: Sonata para violín solo Ernst: 6 estudios polifónicos, Erlkonig Paganini: 24 Capricci, Var. "Nel cor piú non mi sento" Quiroga: Caprichos Rodrigo: Capriccio	Poulenc: Sonata en re. Strauss, R. - Sonata. Rodrigo: Sonata Pimpante Sonatas de Mozart, Beethoven, Brahms, Grieg, Schumann, Shostakovich, Janacek, Ravel, Debussy, Elgar, Fauré, Strauss, Gaos.	Sarasate: Fantasía sobre ""Carmen" Waxman: Fantasía "Carmen" Hubay: Fantasía "Carmen" Wieniawsky: Var. sobre un tema original Bazzini: La ronde des lutins, Calabrese Sarasate: Var. "La Flauta Mágica" Szymanovsky: 3 Mitos -Paganini: Var. "I Palpiti" Schubert: Valse-Caprice - Bloch: Baal Shem Ravel: Tzigane Chausson: Poeme Saint-Saëns: Introd. e Rondo caprichoso. Tchaikovsky: Vals-Scherzo	Beethoven, Re M. - Brahms, Re M. Saint-Saëns: concerto nº 3 en si m. Castelnuovo-Tedesco: El Profeta Prokofiev: Concierto nº 1 Op. 19 Wieniawski: Concierto nº 1 Op. 14 Hartmann: Concierto fúnebre Bruch: Fantasía escocesa Mozart, Beethoven, Brahms, Dvorak, Sibelius, Tchaikovsky, Kachaturian, Barber, Korngold, Miklos Rozsa, Britten, Szymanowski, Strawinsky, Paganini, Ernst, etc..

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLONCELLO

ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICCHOS		
P. Bazelaire Feuillard	O. Sevcik Motatu Starker	Popper, Franchomme Servais, Piatti Grützmacher		
CELLO SOLO				
4 (VIII)	J. S. Bach Britten Cassadó Reger Ligeti	Brahms: cello sonata op.99 Martinu: cello sonatas Rachmaninov: cello sonata Chopin: cello sonata Strauss: cello sonata Debussy: cello sonata	Popper: Danza de los Elfos Piazzolla: Le Grand Tango Schumann: 5 Stucke im Volkston op. 102	Haydn: cello concerto Re M Gulda: cello concerto Dvorak: cello concerto op.104 Schumann: cello concerto op. 129

Programación Docente de Corda fretada Historia dos Instrumentos

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		Corda Fretada Historia dos Instrumentos						
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO
CARÁCTER	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASES
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO
CURSOS	1. ^º curso	2. ^º curso		3. ^º curso		4. ^º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase
ETCS/ CUADRIMESTRE					3			Idiomas
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Ana Martínez Pinal			martinezpinalana@csmvigo.com				Consultar páxina Titorías
	Mauro Mariño Suarez			mauro_marino_suarez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorías

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016								
DESCRITOR		Estudo da evolución histórica do instrumento propio e os afins a este. Coñecemento das características construtivas, funcionamento acústico e posibilidades técnicas e expresivas con relación ao repertorio						
COÑECIMENTOS PREVIOS		Estar matriculado no curso correspondente						
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS		Dado o seu carácter eminentemente teórico, a sinerxía principal dáse coas disciplinas de Formación básica do ámbito da Musicoloxía.						
TRANSVERSAIS		T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13						
XERAIS		X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25						
ESPECÍFICAS		EI2, EI4, EI6						

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer el orígen y evolución do instrumento ao longo da historia.	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13
	X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25
	EI2, EI4, EI6
2. Coñecer a importancia das diferentes escolas de Luthería da historia dende o século XVI ata os nosos días. Diferenciar as escolas de luthería clásica, así como as correntes nos séculos XX e XXI: principais luthieres, características constructivas, concursos, subastas, etc.	T1, T2, T4, T13
	X9, X10, X14, X15
	EI2, EI4, EI6
3. Coñecer as diferentes escolas do arco. Analizar as orixes do arco e a súa evolución, así como coñecer os principais arqueteros a partir de 1785.	T1, T2, T4, T13
	X9, X10, X14
	EI2, EI4, EI6
4. Coñecer o funcionamento acústico dos instrumentos de corda en función da súa construcción e materias.	T1, T2, T4, T6, T13
	X9, X10, X20
	EI2, EI4, EI6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS			SESIÓNS
(Violín, Viola, Violoncello e Contrabaixo)	Conceptos de luthería	1.1 Orixes e evolución do instrumento. Escolas de luthería clásica: Cremona, Brescia, Venecia, Milán, etc		TODAS
		1.2 Acústica dos instrumentos de corda: Materiais - Probas acústicas Diferentes instrumentos.		TODAS
		1.3 Luthería semimoderna e contemporánea. Orixes e evolución do arco.		TODAS
	Contrabaixo	O Contrabaixo no Barroco	2.1- O Bassoon Continuo. 2.2- Evolución do Violone e a súa relación co Contrabaixo. 2.3- O ARCO como elemento diferenciador con respecto ao resto da familia do violín.	TODAS
		O Contrabaixo no Clasicismo	3.1- O Violone Vienés. 3.2- O Contrabaixo na Orquestra. e a influencia desta no desenvolvemento e evolución de formas, tamaños e diferentes afinacións que atravesou o contrabaixo ao longo deste período	TODAS
	Violoncello	Evolución do repertorio no Violoncello	Possibilidades técnicas e expresivas con relación ao repertorio. 2.1.- Evolución do repertorio para violoncello só dende os ríccarli de Gabrielli ata o século XXI. 2.2.- Evolución dos concertos para violoncello e orquesta. 2.3.- Evolución do repertorio sinfónico para violoncello.	TODAS
Total de sesións por cuatrimestre				19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (acordo co establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1		1
Clase individual: Exposición de cada tema: Exposición oral dos temas, análise de coñecementos previos dos alumnos, debate sobre os distintos puntos de vista.	15		15
Traballo individual: Visualización de láminas, partituras, etc: Aceso ao material visual relacionado con cada tema.			71
Exame: Audicions comparadas de obras escollidas: Selección de intérpretes con diferentes puntos de vista estilísticos, valoración obxectiva e subjetiva.	3		3
Total de sesións por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua)			
Clase debate Traballo persoal. Seguimento continuo.	1- Pescudar información sobre os temas propostos polo profesor. 2- Argumentar os diferentes puntos de vista sobre un contido. 3- Exposición na aula dos traballos realizados a proposta do profesor.	T1, T2, T3, T4, T7, T8, T10 X9, X10, X14, X15, X20, X25 EI2, EI4, EI6	30%
Exame escrito.	1- Diferenciar as principais escolas de luthería clásica e do s. XIX, XX e XXI, e recoñecer o traballo dos luthiers más importantes. 2- Coñecer a orixe e evolución do arco, principais construtores e a súa relación coas diferentes épocas compositivas. 3- Relacionar as características técnicas do instrumento co desenvolvemento dunha lingua propia: afinación, scordatura, dobles cordas, golpes de arco, etc. 4- Coñecemento do repertorio.	T1, T2, T3, T8 X9, X12, X14, X15, X20 EI4, EI6	70%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto

Conservatorio Superior de Música de Vigo

aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividad docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico ou test na plataforma que o profesorado estime.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

Clase debate. Traballo persoal. Seguimento continuo.	1- Pescudar información sobre os temas propostos polo profesor. 2- Argumentar os diferentes puntos de vista sobre un contido. 3- Exposición na aula dos traballos realizados a proposta do profesor.	T1, T2, T3, T4, T7, T8, T10	30%
		X9, X10, X14, X15, X20, X25	
		EI2, EI4, EI6	
Exame escrito.	1- Diferenciar as principais escolas de luthería clásica e do s. XIX, XX e XXI, e recoñecer o traballo dos luthieres más importantes. 2- Coñecer a orixe e evolución do arco, principais construtores e a súa relación coas diferentes épocas compositivas. 3- Relacionar as características técnicas do instrumento co desenvolvemento dunha lingua propia: afinación, scordatura, dobles cordas, golpes de arco, etc. 4- Coñecemento do repertorio.	T1, T2, T3, T8	70%
		X9, X12, X14, X15, X20	
		EI4, EI6	

No suposto de que o tipo de actividad docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico ou test na plataforma que o profesorado estime.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación contínua)

	"Ver avaliação extraordinaria"		

EXTRAORDINARIA

Exame escrito.	1- Diferenciar as principais escolas de luthería clásica e do s. XIX, XX e XXI, e recoñecer o traballo dos luthieres más importantes. 2- Coñecer a orixe e evolución do arco, principais construtores e a súa relación coas diferentes épocas compositivas. 3- Relacionar as características técnicas do instrumento co desenvolvemento dunha lingua propia: afinación, scordatura, dobles cordas, golpes de arco, etc. 4- Coñecemento do repertorio.	T1, T2, T4, T8, T13	100%
		X9, X10, X12, X14, X15, X20	
		EI2, EI4, EI6	

No suposto de que o tipo de actividad docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico ou test na plataforma que o profesorado estime.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliação informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

BIOGRAFÍA CONTRABAIXO
Paul Brun, New History of the Double Bass: Paul Brun Productions / Villeneuve d'Asc, 2000) Inglés ISBN: 978-2-9514461-0-6
Planyavsky, Alfred. Geschichte des Kontrabasses. Hans Schneider Verlag, 1970, 1984
Atlas de música 2. Alianza editorial.
"O violin", Pascuali-Príncipe. Editorial Ricordi.
"The Guarneri family", Henry Hill. Dover publications.
Morton, Joëlle. The Early History and Use of the G Violone. VdGSA 1999
El contrabajo a través de la historia. Almenara, Francisco Javier. Editorial: Infides (Instituto Fides) / Murcia, 2007) ISBN:978-84-611-2236-3

Conservatorio Superior de Música de Vigo

"Classical and Romantic performing practice 1750-1900", Clive Brown. Oxford University Press.

Ligaduras e articulación durante o Clasicismo e o Romanticismo (1750-1900)", Clive Brown. Quod Libet.

Guía da música de cámara, François-René Tranchefor t. Alianza Editorial.

The New Grove Dictionary of Music and Musicians, edited by Stanley Sadie, in twenty volumes, 1980, Macmillan Publishers Limited, London.

Duane Rosengard, Contrabbassi Cremonesi, Ed.Turris, Cremona, 1992.

D.E.U.M.M., Il Lessico - I, voce contrabbasso, pp.663-669.

Revistas especializadas: "Doublebassist", "The Strad", "Strings".

BIBLIOGRAFÍA VIOLÍN-VIOLA

"The history of violin playing from its origins to 1761", David Boyden. Oxford University Press.

"The early violin and viola, a practical guide", Robin Stowell. Cambridge hand books.

"The art of violin playing", volum I e II, Carl Flesch. Ed. Carl Fischer

"Antonio Stradivari, his life and work", Henry Hill. Dover publications.

"The Guarneri family", Henry Hill. Dover publications.

Classical and Romantic performing practice 1750-1900", Clive Brown. Oxford University Press.

"Ligaduras e articulación durante o Clasicismo e o Romanticismo (1750-1900)", Clive Brown. Quod Libet.

Atlas de música 2. Alianza editorial.

"O violin", Pascual-Principe. Editorial Ricordi.

"El arte del violín", Javier Claudio. Ediciones musicales Mega.

Guía da música de cámara, François-René Tranchefor t. Alianza Editorial.

BIBLIOGRAFÍA-VIOLONCELLO

Diferentes CD's e DVD's que abranguen un amplio repertorio, solístico, camerístico y sinfónico da historia del violoncello.

Arizcuren, Elias . El Violonchelo. Ed. Labor

Tortelier, Paul. (1975) Así interpreto, así enseño. Ed. Labor

Bazelaire, Paul (1952) Pedagogie du Violoncelle. Ed. Durand

Calvo-Manzano , Antonio. (2002). Acústica físico-musical. Ed. Real Musical

Chakalov, Nikola (2004) La digitación en el violonchelo. Ed. Idea Books

Bunting, Christopher (1983) El arte de tocar el violonchelo. Ed. Pirámide

Tranchefort, François-René (2011). Guía de la música de cámara. Ed. Alianza editorial.

Bazelaire, Paul (1920) Quelques notes sur différents points importants de la Technique Générale du Violoncelle Ed. Senart

Burkholder, J. Peter (2011) Historia de la música occidental. Ed. Alianza música

Programación Docente de Corda fretada Instrumento Principal I-VI- Pedagoxía

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	Corda Fretada-Instrumento I-IV								
ESPECIALIDADE	PEDAGOXIA							ITINERARIO	
CARÁCTER	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASES	
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase
ETCS/ CUADRIMESTRE	6	6	6	6	6	6			Idiomas
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TUTORÍA
	Álvaro Quintanilla				alvaroquintanilla@csmvigo.com				Consultar páxina Tutorías
	Mauro Mariño Suarez				mauro_marino_suarez@csmvigo.com				Consultar páxina Tutorías

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio más representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Interpretar un repertorio representativo de cada época e estilo que inclúa obras a só, obras como solista e obras con acompañamiento, e mostralo regularmente en concertos públicos.	T2, T3, T6, T13, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Afondar no estudo técnico-artístico do instrumento, desenvolvendo o control sobre a afinación e o son, así como mostrar unha autonomía cada vez maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.	T1, T2, T3, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Desenvolver criterios musicais que fundamenten a interpretación de obras de cada época e estilo, baseándose nos coñecementos harmónicos, formais, históricos e estilísticos adquiridos.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
Manter hábitos de estudio regulares e reflexivos, desenvolvendo a memorización e o control físico e mental necesarios para a actuación en público.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X8, X11, X13

	El6
Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista individualmente e como integrante dun grupo de cámara ou orquestra.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 El1, El2
Mostrar interese por outras manifestacións artísticas da contorna.	T17 X24 El5, El6, El10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
TÉCNICOS	Relativos á técnica do instrumento: Brazo derecho: Suxeción do arco e colocación do instrumento, conducción do arco; producción sonora: puntos de contacto, peso e velocidad, matices; golpes de arco á corda e saltados, patróns de articulación; sul ponticello, sulla tastiera, col legno. Man esquerda: Posición da man esquerda, muñeca, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; tipos de vibrato; cambios de posición; extensións; exercicios tipo escalas e arpexios a unha voz e en dobles cordas; acordes; harmónicos naturais e artificiais.	TODAS
MUSICAIS-ARTÍSTICOS	Relativos ós aspectos musicais que interveñen na interpretación: Obras do repertorio solista, instrumento só, camerístico, virtuoso, etc incorporando aspectos técnicos, harmónicos, estilísticos e historicistas. Estudo dun repertorio representativo de cada época (tanto estudos e caprichos como obras para o instrumento solista correspondente), pezas de virtuosismo, etc. adecuando o vibrato, os golpes de arco, a articulación, as dinámicas, etc. ao correspondente estilo. Profundización na interpretación da música contemporánea e o coñecemento das súas grafías e efectos.	TODAS
INTERPRETATIVOS	Relativos á preparación do concerto público: Memoria muscular, visual e auditiva; técnicas de relaxación concienciación corporal e control da respiración, visualización do intre do concerto, protocolo do escenario.	TODAS
PEDAGÓXICOS	Relativos á autonomía do alumno: Criterios para dixitar e por arcos; resolución de problemas segundo o tipo de pasaxe; fraseo e rubato.	TODAS
Total de sesiós por cuadrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (daco a establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1		1
Clase individual: Revisión dos aspectos técnicos, interpretativos, xestuais, etc. do traballo realizado polo alumno ao longo da semana. Introdución progresiva de novos conceptos, exercicios pezas, etc.	15		15
Traballo individual: Pescada de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demás recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías		161	161
Audición Interna: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao profesor e o resto do alumnado, debate sobre o resultado, propostas de mellora, preparación ao escenario. Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao departamento, dunha duración mínima de 10 minutos en 1º, 15 minutos en 2º, e de 20 minutos en 3º curso.(pública) (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, gravacións audiovisuais).	3		3
Total de sesiós por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN	
ORDINARIA				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)				
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas. Traballar un repertorio cuadrimestral (ver bibliografía) que comprenda: 1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. Tres estudos ou caprichos en 3º curso 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuadrimestres. 3. Interpretación alomenos dun movemento do concerto seleccionado para o curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	50%	
	X1, X3, X8, X13, X21			
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6			
Audición pública.	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madureza interpretativa e a memorización dalgunhas das obras. Interpretar en público una selección do programa traballado no cuadrimestre, cunha duración mínima de 10 minutos no 1º curso, 15 minutos no 2º, e de 20 minutos no 3º curso. Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	T2, T6, T13, T15, T17	50%	
	X1, X3, X8, X11, X13, X21			
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10			
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)				
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas. Traballar un repertorio cuadrimestral (ver bibliografía) que comprenda: 1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. Tres estudos ou caprichos en 3º curso 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuadrimestres. 3. Interpretación alomenos dun movemento do concerto seleccionado para o curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	50%	
	X1, X3, X8, X13, X21			
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6			
Audición pública.	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madureza interpretativa e a memorización dalgunhas das obras. Interpretar en público una selección do programa traballado no cuadrimestre, cunha duración mínima de 10 minutos no 1º curso, 15 minutos no 2º, e de 20 minutos no 3º curso. Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	T2, T6, T13, T15, T17	50%	
	X1, X3, X8, X11, X13, X21			
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10			
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)				
	"Ver avaliación extraordinaria"			
EXTRAORDINARIA				
Audición pública: Interpretación dun programa compuestu por:	1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. Tres estudos ou caprichos en 3º curso. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. 3. Interpretación alomenos dun movemento do concerto seleccionado para o curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	100%	
	X1, X3, X8, X13, X11, X21			
	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10			
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

OBRAS ORIENTATIVAS-CONTRABAIXO				
1 Estudos, Exercicios Técnicos e Obras a Solo				
STORCH, ENMANUEL - 57 Etudes. SIMANDL, FRANZ - Gradus ad parnassum. NANNY, E. - 20 estudios de virtuosidad. KREUTZER - FIORILLO - 18 Etudes. FRYBA, H. - Suite en estilo Antiguo	BACH, J. S. - Suites para Violonchelo solo (Ed. PWM Tadeusz Pelczar, o IMC. S. Sterling) HAUTA-AHO, TEPOO - Cadenza HEGNER, LUDVIG - Legende Op. 5 ELLIS, DAVID - Sonata for unaccompanied Double Bass, Op. 42. (1977)	VAGN HOLMBOE - Sonata for Double bass Solo, Op. 82. (1962). TABAKOV, E. - Motivos para contrabajo solo LEVITIN, YURI - Sonata Op.58 PORADOWSKI, S. - 3 capricci Op. 67		
2 Obras con Piano				
SONATAS	CONCERTOS	PEZAS		
I-III	I-III	I-III		
BACH, J. S. - Gamba Sonata nº 2 BWV 1028 BIRKENSTOCK, J. ADAM - Sonata Sol m. ECCLES, H. - Sonata en Sol m. MISEK, A - Sonata nº 1 Op. 5 en La M. SKORZENY, F. - Sonatine Nº 1 & Nº 2	DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mi DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mib M DRAGONETTI, D. - Concerto en La M. HOFFMEISTER, F. A. - Concerto nº 1 en RE. RIDAUT, ALAN - Concerto for Bass.	BOTTESINI, G. - Melodia en Mi m, o Reverie en Mi m. CERVERA, J. - Romanza DRAGONETTI, D. - Andante and Rondo. KOUSSEVITZKY, S. - Chanson Triste. & Valse miniature. LORENZITTI, A. - Gavota		
IV-VI	IV-VI	IV-VI		
BEETHOVEN - Sonata en Sol M. Op. 17 HINDEMITH, P. - Sonata 1949. MISEK, A -Sonata nº 2 en Mi m op. 6 SPERGER, J. M. - Sonata en Mi M.	CORELLI, A. - Concerto Sol M. KOUSSEVITZKY, S. - Concerto en Fa # m. Op. nº 3 SPERGER, J. M. - Konzert nº 2 D-Dur VANHAL - - Concerto Bass	BOTTESINI, G. - Fantasía la Sonnambula de Bellini BRUCH, MAX - Kol Nidrei DRAGONETTI, D. - Adagio y Rondo, Solo en Mi m, Solo en SOL M KLOSE, O. - Serenade E-dur Op.13, y Rhapsody in E Op. 14		
OBRAS ORIENTATIVAS VIOLA				
ESTUDOS E EXERCICIOS	REPERTORIO VIOLA SOLA	REPERTORIO CON PIANO	CONCERTOS	
1º	Blumenstengel: 24 estudios Op.33 Bruni: Método para viola Dancla: School of mecanism Fiorillo: 31 estudios selectos Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudos brillantes Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes autores	"Bach, J. S. - 6 Suites" Telemann: 12 fantasías	Bach, C. Ph. E. - Sonata en Sol menor" Bach, J. S. - 3 sonatas para viola da gamba Bruch: Kol nidrei - Bruch: Romanze Op.85 Glinka: Sonata Re m. - Hindemith: Trauermusik Mendelssohn: Sonata en Do menor Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: Sonata "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Vivaldi: Sonata V en Mi menor	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Benda: concerto Hoffmeister: Concerto en Re maior Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó ungarrese Zelter: Concierto en Mi bemo Maior
2º	Blumenstengel: 24 estudios Op.33" Dancla: School of mecanism Fiorillo: 31 estudios selectos Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudos brillantes Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes	"Bach, J. S. - 6 Suites" Telemann: 12 fantasías Vieuxtemps: Capriccio	Bach, J. S. - 3 sonatas para viola da gamba Beethoven: Notturno Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata , Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: "Arpeggione" - Schumann: Adagio & Allegro - Fantasie-stücke - // - Märchenbilder Vieuxtemps: Elegía for Vla/pno Sonata Op.36	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Hoffmeister: Concerto en Re maior Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Martinu: Rhapsody-concer to Mozart: Concerto en La maior Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó

Conservatorio Superior de Música de Vigo

	autores			ungarese
3º	Blumenstengel: 24 estudios Op.33 Campagnoli: 41 caprichos Fiorillo: 31 estudios selectos Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudos brillantes,- Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8	-Reger: 3 Suites Bach, J. S. - 6 Suites Bach, J. S. - Sonatas y Partitas Hindemith: Sonata Op.25 Nº1 Stravinsky: Elegie Vieuxtemps: Capriccio	Beethoven: Notturno Brahms: Sonatas Op.120 nº 1 y 2 Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata Schubert: Sonata "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Schumann: Fantasie-stücke Märchenbilder Vieuxtemps: Elegía for Vla/pno Sonata Op.36	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Enesco: Konzertstück Hoffmeister: Concerto en Re maior Martinu: Rhapsody-concerto Mozart: Concerto en La mayor Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto Re M. - Walton: Concerto Weber: Andante & Rondó ungarese

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLÍN

	ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS	
	K. Flesch, I. Galamian V. Manoogian, Grigorian Elizabeth Gilels	H. Schradieck O. Sevcik. Bloch - Dobles Cuerda	Mazas Op 36, Kayser Op. 20, F. Fiorillo, R. Kreutzer, P. Rode, J. Dont Op. 35 & Op.37 P. Gavinies, H. Wieniawski, N. Paganini Op. 1 Ch. De Beriot, Jesús de Monasterio, P. A. Locatelli, Dancia	
	SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS
1º	Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Telemann, G. Ph. - 12 Fantasías. Báguena-Soler: Diafonías.	Beethoven: Sonatas nº 1, 2, 4, 5 e 6. Brahms: 3 Sonatas. Schubert: Sonata en La M. & Sonatinas Op 137 Schumann: Sonata nº 1. Corelli, Tartini, Haendel Sonatas Mozart & Haydn Sonatas	Bartók: Danzas rumanas. Falla/Kreisler: "La Vida Breve" Sarasate: Malagueña. Sarasate: Romanza andaluza. Wieniawski: Lenda.	Rode: Concerto nº 7. Beriot & Viotti Concertos. Haydn: Concertos Kabalevsky: Concierto. Kreutzer: Concierto nº 9. Mozart 5 Concertos & Sinfonía concertante.
2º	Prokofiev: Sonata Op. 115 Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Telemann, G. Ph. - 12 Fantasías.	Beethoven: Sonatas nº 1, 2, 4, 5 e 6. Sonatinas de Schubert Schumann: sonata nº 1. Mozart & Haydn Sonatas	Kreisler: Capricho Vienés Tambourin Chinois. Sarasate: Introducción Tarantela. Wieniawski: Polonesas Scherzo e Tarantela	Bruch: concerto en Sol m Mendelssohn: Concierto en Mi m. Wieniawski: 2º Concierto Bach. Concertos
3º	Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Kreisler: Recitativo e Scherzo. Prokofiev: Sonata Op. 115. Ysaye: 6 Sonatas.	Fauré: Sonata. Prokofiev: Sonatas nº 1 e 2. Turina: Sonatas nº 1 e 2. Beethoven: Sonatas nº 3, 7, 8, 9 e 10. Schumann: sonata nº 1, 2 e 3. Franck: Sonata.	Chausson: Poema. Ravel: Tzigane. Saint-Saëns: Introd. e Rondo caprichoso. Saint-Saëns: Habanera Sarasate: Aires xitanos. Sarasate Zapateado Habanera. Tschaikovsky: Vals scherzo.	Glazunov: Concierto la m. Op .82 Lalo: Sinfonía española. Prokofiev: Concierto nº 2 Sol m. Op. 63 Sibelius: Concierto en Re m. Op. 47 Tchaikovsky: Concierto Re M op. 35

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLONCELLO

	ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS	
	P. Bazelaire Feuillard	O. Sevcik Motatu Starker	Popper, Franchomme Servais, Piatti Grúzmacher	
	SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS
1º	J. S. Bach Britten	J. Brahms: sonata en mi m Shostakovich: sonata op.40	Popper: Mazurca, Tarantela Gaos: Humoresca, Canto	J. Haydn: cello concerto en Do M/ Saint- Saëns: cello concerto in la

Conservatorio Superior de Música de Vigo

	Cassadó Reger	J. S. Bach: gamba sonatas Beethoven: Sonata op.69 Boccherini, Breval: sol M Cassadó: en estilo antiguo	Elegíaco Cassadó: Requiebros Cassadó: Danza del diablo verde	m Kabalevsky: cello concerto Bocherini: cello concertos C. P. E. Bach: cello concertos
2º	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	Prokofiev: cello sonata Locatelli: cello sonata Fauré: cello sonatas Saint-Saëns: cello sonatas	Davidov: En la fontana Schumann: Adagio e Allegro	Laló: cello concerto Honneger: cello concerto Korngold: cello concerto
3º	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	Grieg: Cello Sonata Shostakovich: sonata op.40 Locatelli: cello sonata	Cassadó: Danza del diablo verde 7 canciones populares - M. Falla	Schumann: cello concerto Elgar: cello concerto J. Haydn: cello concerto en Re M

Programación Docente de Corda fretada Pedagoxía e didáctica instrumental

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		Corda Fretada Pedagoxía dos Instrumentos							
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	
CARÁCTER	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASES	
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE						3		Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB					TUTORÍA
	Ana Torres Estarque			anatorres@csmvigo.com					Consultar páxina Tutorías
	Mauro Mariño Suarez			mauro_marino_suarez@csmvigo.com					Consultar páxina Tutorías
	Elena Marigomez			elena_marigomez@csmvigo.com					Consultar páxina Tutorías

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Preparación para a práctica docente. Desenvolvemento da capacidade de transmisión dos coñecementos adquiridos. Estudo das estratexias e recursos didácticos necesarios para a docencia.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Estar matriculado no curso correspondente
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Relacionada con aquelas coas materias de formación básica con afinidade.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13
XERAIS	X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25
ESPECÍFICAS	EI2, EI4, EI6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1- Coñecer os principais métodos de iniciación ao instrumento.	T1, T2, T13 X9, X10, X12, X15, X20 EI2, EI4, EI6
2- Describir os recursos técnicos da man esquerda e do brazo derecho e relationalos cas principais coleccións de estudos e exercicios existentes. Coñecer a súa evolución desde o grado elemental ao superior.	T1, T2, T13 X9, X15, X20 EI2, EI4, EI6
3- Aprender a escoller exercicios axeitados para a resolución dos problemas técnicos propios da iniciación do instrumento.	T1, T2, T3, T4, T7, T8, T13 X15, X25 EI2, EI4, EI6
4- Analizar os principais sistemas de escalas do século XX.	T1, T2 X14, X15, X25 EI2, EI4, EI6
5- Organizar en unidades didácticas a variedade de exercicios conducentes á resolución de problemas técnicos concretos.	T1, T2, T4, T6, T7, T8, T10, T13 X12, X15, X20, X25

		EI2, EI4, EI6
Violoncello	6. Aprender a aplicar os diferentes tipos de ensinanza (individual o grupal) con unha metodoloxía lúdica e musical.	T1, T2, T3, T4, T7, T8, T13 X15, X25 EI2, EI4, EI6
	7- Adquirir capacidades pedagógicas suficientes e saber aplicalas ao alumnado con necesidades específicas Coñecer o funcionamento acústico dos instrumentos de corda en función da súa construción.	T1, T2, T4, T6, T7, T8, T10, T13 X12, X15, X20, X25 EI2, EI4, EI6
	.8- Diferenciar as distintas correntes e escolas pedagógicas..	T1, T2, T13 X9, X10, X12, X15, X20 EI2, EI4, EI6
Violín	9- Coñecer os principais estudos fundamentais de pedagogía e os modelos de aprendizaxe asociados. Describir superficialmente os conceptos esenciais no seu marco histórico e social. Valorar e analizar de forma crítica os diferentes modelos de aplicación no aula.	T1, T2, T13 X9, X10, X12, X15, X20 EI2, EI4, EI6
	10- Coñecer os diferentes perfís psicológicos do alumnado e as estratexias de estudio e traballo no aula. Estudar o rol da motivación no desenvolvemento do curso académico. Definir técnicas de comunicación e retroalimentación eficientes para o uso no aula.	T1, T2, T13 X9, X10, X12, X15, X20 EI2, EI4, EI6
	11- Dominar os recursos e as ferramentas básicas para permitir a educación a distancia e/ou o seguimento do desenvolvemento do curso fora do aula. Coñecer as ferramentas dixitais esenciais para uso didáctico.	T1, T2, T13 X9, X10, X12, X15, X20 EI2, EI4, EI6
	12- Coñecer os diferentes enfoques para dar ó repertorio e a la literatura violinística en relación á metodoloxía. Coñecer exemplos destos enfoques ó largo da historia do instrumento.	T1, T2, T13 X9, X10, X12, X15, X20 EI2, EI4, EI6
	13- Coñecer as diferentes etapas de educación musical e a didáctica asociada. Coñecer os centros de educación musical e o seu funcionamento, atendendo a exemplos de varios países.	T1, T2, T13 X9, X10, X12, X15, X20 EI2, EI4, EI6

4. Contidos

	TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
V I O L O N C E L L O / C O N T R A B A I X O	Aproximación ó instrumento	Postura corporal, colocación do instrumento e suxección do arco. O movemento como base da técnica, primeiros ritmos e golpes de arco, dixitacions e tonalidades iniciais, pezas progresivas.	TODAS
	Análise da man esquerda	Análise da man esquerda: movementos relacionados coa dixitación, vibrato e cambios de posición. Posición da man, muífeca, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; tipos de vibrato; extensións. Análise do brazo derecho: o son, as cuestions do mecanismo, os golpes de arco e as combinacions. A coordinación e a independencia de movementos.	TODAS
	Análise de métodos tradicionais	Análise dos recursos técnicos empregados e combinados en cada estudio. A organización interna dos sistemas de escalas: variedade de exercicios, dixitacions, patrones de ligaduras, ritmos e acentuacions, progresividade, etc. Analise dos exercicios específicos para a resolución de cada problema técnico. Organización en unidades didácticas dirixidas a grao elemental, medio e superior. VIOLONCHELO: Elaboración dunha Programación Didáctica. Distinción dos diferentes obxectivos por cursos. Desenvolvemento da metodoloxía aprendida. A clase individual e colectiva: distinción dos contenidos e aplicación práctica dos mesmos	TODAS
V I O Lí N / V I O L A	1- Fundamentos de Pedagogía, modelos de aprendizaxe	Conceptos esenciais das teorías anteriores á teoría da atribución: conductismo, teoría da Gestalt, modelo de Esperativa x Valor (Nuttin). Teoría da atribución en relación coa psicoloxía social (Heider, Guirard). Estudos de Diener y Dweck sobre os perfís psicológicos do alumnado. Estudos sobre a función da metacognición na aprendizaxe: Jörgensen, Hallam, Sloboda, Corbacchini.	TODAS
	2- Ferramentas dixitais para o uso didáctico	Emprego de arquivos PDF e outros formatos. Uso de software para a catalogación do repertorio. Uso de internet para a colección e creación de recursos didácticos. Edición básica de imaxe, audio y video. Creación de contidos en plataformas de uso didáctico online.	
	3- Métodos de ensino e literatura didáctica dos séculos XX y XXI	Coñecemento superficial dos métodos clásicos de educación musical do s. XX: Dalcroze, Orff, Kodaly. Coñecemento e análisis comparativo de varios métodos e publicacións para violín: Suzuki, Havas, Doflein, Sassmannshaus, Curci, Colourstrings, Simon Fischer, etc.	

4- Método de Paul Rolland.	Aproximación ao Violín: postura corporal, colocación do contrabaixo e suxección do arco, o movemento como base da técnica, primeiros ritmos e golpes de arco, dixitacions e tonalidades iniciais, pezas progresivas.	TODAS
5- O método de Ivan Galamian	Analise da man esquerda: movementos relacionados coa dixitación, vibrato e cambios de posición. Analise do brazo derecho: o son, as cuestions do mecanismo, os golpes de arco e as combinacions. A coordinación e a independencia de movementos.	
6- O sistema de escalas de C. Flesch, Ivan Galamian e Vartan Manoogian.	A organización interna dos sistemas de escalas: variedade de exercicios, dixitacions, patrones de ligaduras, ritmos e acentuacions, progresividade, etc.	
7- Repertorio para a didáctica	Exemplos de obras pertencentes a métodos, estudos, libros de exercicios, dúos, sonatas, etc.	
Total de sesións por cuadrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (acordo co establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1		1
Clase individual. Exposición de cada tema: exposición oral dos temas, análise de coñecementos previos dos alumnos, debate sobre os distintos puntos de vista.	15	-	15
Traballo individual: Visualización de láminas, partituras, etc: Aceso ao material relacionado con cada tema.		71	71
Exame: Audicions comparadas de obras escollidas: Selección de intérpretes con diferentes puntos de vista estilísticos, valoración obxetiva e subjetiva.	3	-	3
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua) y AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Violín, Viola e Contrabai xo	Clase debate	1- Pescudar información sobre os temas propostos polo profesor.	T1, T2, T4, T6, T7, T8, T10, T13 X10, X12, X15, X20, X25 EI2, EI4, EI6
		2- Argumentar os diferentes puntos de vista sobre un contido	40%
	Traballo persoal. Seguimento continuo	Presentar e expor unha unidad didáctica sobre un tema proposto polo profesor.	60%
Violoncelo	Exame	Realizar unha clase de iniciación cunha duración mínima de 25 min.	T1, T2, T4, T6, T7, T8, T10, T13 X10, X12, X15, X20, X25 EI2, EI4, EI6
	Traballo persoal	Presentar e expor unha programación didáctica dun curso completo (calquera curso)	40%
60%			

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico ou test na plataforma que o profesorado estime.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)	
	Ver avaliação EXTRAORDINARIA
EXTRAORDINARIA	
Exame escrito (TODAS)	Presentar e expor unha unidade didáctica sobre un tema proposto polo profesor

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico ou test na plataforma que o profesorado estime.

ERASMUS	
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.	

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

BIBLIOGRAFÍA ORIENTATIVA CONTRABAIXO

- VALERO, HUGO. Contrabajo para niños
Métodos de Kreutzer, Montag, Hause y Cerny
Métodos e estudos de Bottesini, Petracchi...
SEVCÍK. The essentials of bow for doublé bass
Double Bass Solo. Oxford University
STREICHER. L. Método

BIBLIOGRAFÍA ORIENTATIVA VIOLÍN-VIOLA

- PAUL ROLLAND. "Teaching action in string playing"
GALAMIAN, IVAN. "Interpretación y enseñanza del violín!, Scales system
FLESCH, CARL. Scales system
MANOOGIAN, VARTAN. Thirds, sixths, modal scales.
FISCHER, SIMON. "Practice", "Basics"
CORBACCHINI, L., " Il ruolo della motivazione nell' apprendimento strumentale" en «Musica Domani», ano XXXIV, n.133, 2004, pp. 3-9.
CORBACCHINI, L., " Metacognizioni e strategie per un apprendimento/insegnamento strumentale efficace" en «Musica Domani», nº 154, 2010, pp. 16-18
TAFURI, J. y MCPHERSON G. E. (editores), Orientamenti per la didattica strumentale, LIM, Lucca 2007, artigo de MCPHERSON, G., EVANS P., "Come studiare", pp. 33-48

BIBLIOGRAFÍA ORIENTATIVA-VIOLONCELLO

- DOTZAUER. Método para Violoncello
MÉTODO SUZUKI para Violoncello. Vol 1-7
TORTELIER, PAUL. Así interpreto, así enseño.
ENJOY PLAYING "THE CELLO" Oxford. Univ. Press.
ETXEPARE, IÑAKI. PEDAGOGÍA DEL VIOLONCELLO.

Programación Docente de Corda fretada Repertorio Orquestral I-IV

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA										
Corda Fretada-Repertorio Orquestral I-IV										
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN						ITINERARIO	VIOLÍN, VIOLA, VIOLONCELLO E CONTRABAIXO		
CARÁCTER	OBRIGATORIO						TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL		
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA						XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	3	3	3	3					Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TUTORÍA	
	Álvaro Quintanilla				alvaroquintanilla@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Juan Carlos Villar del Saz Pardo				juancarlosvillardelsaz@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Mario Peris				marioperis@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Mauro Mariño Suarez				mauro_marino_suarez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Elena Marigomez				elena_marigomez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Ana Martínez Pinal				martinezpinalana@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Ana Torres				anatorres@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo e práctica da literatura orquestral. Afondamento, de ser o caso, dos roles de cada instrumento dentro da sección. Desenvolvemento, de ser o caso, das capacidades técnicas e expresivas dos instrumentos afins. Estudo da práctica dos instrumentos afins, de ser o caso, no repertorio orquestral.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Relacionada co instrumento principal e coa materia de orquestra pola posta en práctica da materia
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13
XERAIS	X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25
ESPECÍFICAS	EI2, EI4, EI6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Iniciar o estudo sistemático de pasaxes do repertorio orquestral das diferentes épocas e estilos, referido tanto a pasaxes de tutti como a soli de orquestra.	T1, T2, T3, T7, T10, T13 X9, X10, X12, X15, X20, X25 EI2, EI4, EI6
Aplicar os coñecementos históricos, formais, harmónicos e técnicos necesarios para unha interpretación de acordo co estilo da obra	T1, T2, T3, T4, T6, T8, T13 X9, X10, X12, X14, X15, X25 EI2, EI4, EI6
Asimilar as diferenzas existentes entre o traballo individual e o orquestral en conceptos como o ritmo, a afinación e a sonoridade, como elementos variables.	T1, T2, T7, T10, T13 X9, X20

Conservatorio Superior de Música de Vigo

	EI2, EI6
Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e a autonomía suficiente para solucionar os problemas que podan xurdir	T2, T3, T8, T13 X12, X15, X25 EI2, EI6, EI9
.Interpretar un número representativo de fragmentos orquestrais de diferentes épocas e estilos. (un mínimo de 6 fragmentos por cuatrimestre)	T1, T6, T8, T13 X9, X10, X12, X15 EI2, EI4, EI6
Coñecer de forma xeral as características do repertorio orquestral en función da época, estilo e autor do mesmo.	T2, T3, T4, T13 X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25 EI2, EI4, EI6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
RITMO	Estudo dos diferentes pasaxes do repertorio orquestral con precisión rítmica e con diferentes tempi	TODAS
AFINACIÓN	Afinación armónica, melódica e natural.	TODAS
PRODUCCIÓN DE SON	A produción do son no repertorio orquestral e a súa comparación con respecto ó repertorio dos diversos instrumentos de corda. Estudio dos diferentes matices e colores aplicados ó estudio do repertorio.	TODAS
SOLO E TUTTI	Estudo dos solos e tutti. Diferentes aspectos comuns das peculiaridades de cada rol	TODAS
DIVISI	Divisi a dúas, tres e catro voces e as diferentes posibilidades de interpretación.	TODAS
CONTRABAIXO	Estudo das obras propostas na materia de Orquestra.	TODAS
CONTRABAIXO VIOLONCELLO	Articulación e golpes de arco. Traballo de articulación e golpes de arco en función do estilo e época do repertorio en cuestión.	TODAS
Total de sesiósns por cuatrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (acordo co establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1.5		1,5
Clase individual: Traballo na aula dos diferentes extractos orquestrais, abordando todas as cuestiósns relativas á afinación, articulación, golpes de arco, dinámicas, vibrato, etc. Traballo nos aspectos técnicos, formais, históricos, estilísticos ou artísticos na tarefa realizada polo alumno/a ao longo da semana.	14,5		14,5
Traballo individual: Estudo pormenorizado por parte do alumno de todas as cuestiósns abordadas na aula. Traballo de análise, dixitación ou memorización dos fragmentos orquestrais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, articulación, carácter e outros recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías.		71	71
Investigación por parte do alumno acerca do repertorio orquestral. Análise de partituras orquestrais, audición de CD, visionado de DVD e pescuda de información en internet..			
Audicións/ Exame: Audición pública dos extractos orquestrais. O alumno terá a obriga de presentar ao exame todos os fragmentos estudiados durante o cuatrimestre, sendo o profesor o que determine cales deberá interpretar. Repetición de fragmentos orquestrais propostos no momento.	3		3
Total de sesiósns por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN	
ORDINARIA				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)				
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe.	T1, T2, T3, T8, T13	50%	
	Valorarase a implicación do alumno e o progresivo desenvolvemento da súa capacidade crítica e autonomía	X9, X10, X12, X15, X25		
	Estudo dun mínimo de seis extractos orquestrais representativos das distintas épocas do repertorio orquestral (por cuadrimestre). Traballo da lectura a primeira vista	EI2, EI4, EI6, EI9		
Audición pública.	Valorarase o control técnico, a coherencia no estilo interpretativo e en concordancia coa forma e estética das pezas, a capacidade artística e de comunicación.	T2, T3, T8, T13	50%	
	Interpretar un mínimo de catro extractos orquestrais representativos das distintas épocas e estilos proposto polo profesor e aplicando os criterios musicais adquiridos. (Por cuadrimestre).	X9, X10, X12, X15		
	Repentizar pasaxes de orquestra sen estudio previo. (A vista)	EI2, EI4, EI9		
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)				
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe.	T1, T2, T3, T8, T13	50%	
	Valorarase a implicación do alumno e o progresivo desenvolvemento da súa capacidade crítica e autonomía	X9, X10, X12, X15, X25		
	Estudo dun mínimo de seis extractos orquestrais representativos das distintas épocas do repertorio orquestral (por cuadrimestre). Traballo da lectura a primeira vista	EI2, EI4, EI6, EI9		
Audición pública.	Valorarase o control técnico, a coherencia no estilo interpretativo e en concordancia coa forma e estética das pezas, a capacidade artística e de comunicación.	T2, T3, T8, T13	50%	
	Interpretar un mínimo de catro extractos orquestrais representativos das distintas épocas e estilos proposto polo profesor e aplicando os criterios musicais adquiridos. (Por cuadrimestre).	X9, X10, X12, X15		
	Repentizar pasaxes de orquestra sen estudio previo. (A vista)	EI2, EI4, EI9		
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)				
	"Ver avaliación extraordinaria"			
EXTRAORDINARIA				
Audición pública: Interpretación dun programa compuesto por:	Valorarase o control técnico, a coherencia no estilo interpretativo e en concordancia coa forma e estética das pezas, a capacidade artística e de comunicación.	T2, T3, T8, T13	100%	
	Interpretar un mínimo de catro extractos orquestrais representativos das distintas épocas e estilos proposto polo profesor (dun mínimo de seis fragmentos) e aplicando os criterios musicais adquiridos. (Por cuadrimestre).	X12, X14, X15		
	Repentizar pasaxes de orquestra sen estudio previo. (A vista)	EI2, EI4		
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
ERASMUS				
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.				
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.				
7. Alumnado con necesidades educativas especiais				
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS			

No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REPERTORIO ORIENTATIVO- CONTRABAIXO			
I a IV	OPERA -Passi difficili e a solo da opere liriche italiane- Ricordi Orchester probespiel- Ed. Schott	40 studi d'orchestra, Anibale Mengoli - Ed. G. Zanibon Orch. Excerpts - (International Music Company.)	Orch. Excerpts - Zimmerman - Complete D. Bass Parts
1º(I-II)	Bach, J. S. - Concerto de Brandemburgo nº 3 Bach, J. S. - Concerto para Violín en MI M. Beethoven: Sinfonías nº 3, nº 4, nº 5, nº 9 Haydn, F. J. - Sinfonías nº 6, nº 7, nº 8, nº 45, nº 88 Mozart: Sinfonía nº 36, nº 39	Mozart: Obertura de Las bodas de Figaro Berlioz: Oertura de Carnaval Romano Mendelssohn: Sinfonía Escocesa nº 3 - Sinfonía Italiana nº 4 Schubert: Rosamunda, Sinfonías nº 2, y 4 Weber: Euryante Overture - Overture Oberon	Berlioz: Sinfonía Fantástica Brahms: Sinfonías nº 1, nº 2 Smetana: The Bartered Bridge - The Moldau • Verdi: Réquiem Rigoletto, Acto II
2º(III-IV)	Bach, J. S. - Concerto para Clave en Re m. Bach, J. S. - Suites Orquestales nº 1 y nº 2 Haydn, F. J. - Sinfonías nº 100, nº 101 Mozart: Piano concert nº 20 & 21 - Sinfonías nº 40 & 41	Beethoven: Sinfonía nº 6, 7 y 8 - Leonore overture nº 3 op. 72 Brahms: Oertura Festival académico Brahms: Sinfonía nº 3, nº 4 • Schubert: Sinfonías nº 7, y nº 8 - • Schumann: Sinfonía nº 1	Bruckner: Sinfonía nº 1, nº 2 Grieg: Peer Gynt Suites nº 1 y 2. - Suite Holberg Tchaikovsky: Marcha Slava, Op. 31 - Suite nº 1 Op. 43 Tchaikovsky: Serenade for Strings Op 47
REPERTORIO ORIENTATIVO - VIOLA			
I a IV	Orchestral Excerpts VOLUMES 1, 2 y 3 GINGOLD Ed. International Music Company - works Wagner (Kuenzel) 3 Volumes Ed. I.M.C. Probespiel 2 Volúmenes : Konzermeister y Tutti Ed. Schott"	Orchestral Excerpts from opera and concert	
1º(I-II)	J. S. Bach: Suites orquestales 1 y 2 Mozart: sinfonías 35, 40 y 41, La flauta mágica. L. v. Beethoven: sinfonías 1, 3 y 5	F. Mendelssohn: Sueño de una noche de verano H. Berlioz: Carnaval Romano J. Brahms: sinfonías 1 y 2	P. I. Tchaikovsky: sinfonías 5 y 6 E. Elgar: Serenata para cuerdas F. Schubert: sinfonía 8 "Incompetal"
2º(III-IV)	J. S. Bach Suites orquestales 3 y 4 Mozart: sinfonía 38, Don Giovanni. L. v. Beethoven: sinfonías 8 y 9	F. Mendelssohn: sinfonías 3 "Italiana" y 4 "Reforma" J. Brahms: sinfonías 3 y 4 P. I. Tchaikovsky: Serenata para cuerdas, "Romeo y Julieta"	E. Elgar: Serenata para cuerdas F. Schubert: sinfonía 8 "Incomplete" B. Briten: Sinfonía Simple
REPERTORIO ORIENTATIVO - VIOLÍN			
I a VI	Orchestral Excerpts VOLUMES 1, 2 Y 3 GINGOLD Ed. International Music Company Orchestral Excerpts from opera and concert works Wagner(Kuenzel) 3 Volumes Ed. I. M. C. 3 Volúmenes de extractos de Haydn, Mozart y Tchaicovsky ed Sikorski Probespiel 2 Volúmenes : Konzermeister y Tutti Ed. Schott	2 Volúmenes de extractos del siglo XX Ed. Schott The orchestral violinist: 2 volúmenes Rodney Friend Ed. Boosey&Hawkes	
1(I-II)	Bach: Concertos de Brandemburgo nº 1 e 3 L. v. Beethoven: Sinfonías nº 1 e 3. J. Haydn: Sinfonías nº 88, 94 e 101.	Mozart: Sinfonías nº 40 e 41, Ober tura de "D. Giovanni". F. Schubert: Sinfonía Incompleta. Weber: Obertura de "Der Freischütz" e "Euryanthe".	G. Bizet: "L" Arlesienne". M. de Falla: "El amor brujo". G. Faure: "Pelleas et Melisande".
2º(III-IV)	J. Haydn: Sinfonías nº 103 e 104. W. A. Mozart: Sinfonías nº 35 e 38 Mozart: Oberturas "As vodas de Figaro" - "Die Zauberflüte"	L. v. Beethoven: Sinfonías nº 5 e 6 R. Schumann: Sinfonía nº 3 "Renana". A. Dvorak: Sinfonía nº 8. - J. Brahms: Obertura tráxica.	P. I. Tschaikovsky: Obertura 1812 - Grieg: Peer Gynt. Suites nº 1 e 2. M. de Falla: "O sombreiro de tres picos".

		B. Smetana: Obert "A noiva vendida"	
REPERTORIO ORIENTATIVO - VIOLONCELLO			
1º(I-II)	Bach: Concertos de Brandemburgo nº 3 J. Haydn: Sinfonías nº 88, 94 e 101. L. v. Beethoven: Sinfonías nº 1 e 5. Mozart: Sinfonías nº 40 e 41	Mozart: Oberturas: "D. Giovanni" & "As bodas de Figaro" F. Schubert: Sinf. Incompleta. - Weber: Obertura de "Der Freischütz". F. Mendelssohn: "O soño dunha noite de verán" G. Bizet: "L' Arlesienne". - M. de Falla: "El amor brujo".	Faure: "Pelleas et Melisande". - A. Dvorak: Sinfonía nº 8 R. Schumann: Sinfonía nº 3 "Renana" J. Brahms: Sinfonía nº 2 P.I. Tchaikowsky: Sinfonía nº 6 - Ballet "Cascanueces" N. Rimsky Korsakov: "Capricho Español"
2º(III-IV)	Haydn: Sinfonías nº 103 y 104 - Mozart: Sinf. nº 35 y 41 L.v. Beethoven: Obertura "Coriolano" & Sinfonías nº 3 y 8 F. Mendelssohn: Sinfonía nº 4 "Italiana" Schumann: Sinf. nº 2 y 4 - Berlioz: Sinfonía Fantástica.	J. Brahms: Obertura Tráxica - Obertura Académica J. Sibelius: Sinfonía nº 1 - B. Smetana: "A noiva vendida" M. de Falla: "El sombrero de tres picos". G. Bizet: "L' Arlesienne"	P. I. Tchaikowsky: Obertura de 1812 A. Bruckner: Sinfonía nº 7 M. Mussorgsky: "Unha noite no monte pelado" S. Rachmaninov: Sinfonía nº 2

Programación Docente de Corda fretada Repertorio Orquestral V-VI

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA								
Corda Fretada-Repertorio Orquestral V-VI								
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN						ITINERARIO	VIOLÍN, VIOLA, VIOLONCELLO E CONTRABAIXO
CARÁCTER	OBRIGATORIO						TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA						XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful
CURSOS	1.º curso	2.º curso	3.º curso	4.º curso			COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Álvaro Quintanilla Marful
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ETCS/ CUADRIMESTRE					3,5	3,5		Idiomas
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB				TUTORÍA
	Álvaro Quintanilla			alvaroquintanilla@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Mario Peris			mariooperis@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Juan Carlos Villar del Saz Pardo			juancarlosvillardelsaz@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Mauro Mariño Suarez			mauro_marino_suarez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Elena Marigomez			elena_marigomez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Ana Martínez Pinal			martinezpinalana@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias
	Ana Torres			anatorres@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo e práctica da literatura orquestral. Afondamento, de ser o caso, dos roles de cada instrumento dentro da sección. Desenvolvemento, de ser o caso, das capacidades técnicas e expresivas dos instrumentos afins. Estudo da práctica dos instrumentos afins, de ser o caso, no repertorio orquestral.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Relacionada co instrumento principal e coa materia de orquestra pola posta en práctica da materia
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13
XERAIS	X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25
ESPECÍFICAS	EI2, EI4, EI6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Iniciar o estudo sistemático de pasaxes do repertorio orquestral das diferentes épocas e estilos, referido tanto a pasaxes de tutti como a soli de orquestra.	T1, T2, T3, T7, T10, T13 X9, X10, X12, X15, X20, X25 EI2, EI4, EI6
Aplicar os coñecementos históricos, formais, harmónicos e técnicos necesarios para unha interpretación de acordo co estilo da obra	T1, T2, T3, T4, T6, T8, T13 X9, X10, X12, X14, X15, X25 EI2, EI4, EI6
Asimilar as diferenzas existentes entre o traballo individual e o orquestral en conceptos como o ritmo, a afinación e a sonoridade, como elementos variables.	T1, T2, T7, T10, T13 X9, X20

Conservatorio Superior de Música de Vigo

	El2, El6
Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e a autonomía suficiente para solucionar os problemas que podan xurdir.	T2, T3, T8, T13 X12, X15, X25 El2, El6, El9
Interpretar un número representativo de fragmentos orquestrais de diferentes épocas e estilos. (un mínimo de 6 fragmentos por cuatrimestre).	T1, T6, T8, T13 X9, X10, X12, X15 El2, El4, El6
Coñecer de forma xeral as características do repertorio orquestral en función da época, estilo e autor do mesmo.	T2, T3, T4, T13 X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25 El2, El4, El6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
RITMO	Estudo dos diferentes pasaxes do repertorio orquestral con precisión rítmica e con diferentes tempi	TODAS
AFINACIÓN	Afinación armónica, melódica e natural.	TODAS
PRODUCCIÓN DE SON	A produción do son no repertorio orquestral e a súa comparación con respecto ó repertorio dos diversos instrumentos de corda. Estudio dos diferentes matices e colores aplicados ó estudio do repertorio.	TODAS
SOLO E TUTTI	Estudo dos solos e tutti. Diferentes aspectos comúns das peculiaridades de cada rol	TODAS
DIVISI	Divisi a dúas, tres e catro voces e as diferentes posibilidades de interpretación.	TODAS
CONTRABAIXO	Estudo das obras propostas na materia de Orquestra.	TODAS
CONTRABAIXO VIOLONCELLO	Articulación e golpes de arco. Traballo de articulación e golpes de arco en función do estilo e época do repertorio en cuestión.	TODAS
Total de sesiós por cuatrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (acordo co establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1.5		1,5
Clase individual: Traballo na aula dos diferentes extractos orquestrais, abordando todas as cuestiós relativas á afinación, articulación, golpes de arco, dinámicas, vibrato, etc. Traballo nos aspectos técnicos, formais, históricos, estilísticos ou artísticos na tarefa realizada polo alumno/a ao longo da semana.	14,5		14,5
Traballo individual: Estudo pormenorizado por parte do alumno de todas as cuestiós abordadas na aula. Traballo de análise, dixitación ou memorización dos fragmentos orquestrais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, articulación, carácter e outros recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías.		86	86
Investigación por parte do alumno acerca do repertorio orquestral. Análise de partituras orquestrais, audición de CD, visionado de DVD e pescuda de información en internet.			
Audicións/ Exame: Audición pública dos extractos orquestrais. O alumno terá a obriga de presentar ao exame todos os fragmentos estudiados durante o cuatrimestre, sendo o profesor o que determine cales deberá interpretar. Repentización de fragmentos orquestrais propostos no momento.	3		3
Total de sesiós por cuatrimestre			105

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN	
ORDINARIA				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua)				
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe.	T1, T2, T3, T8, T13	50%	
	Valorarase a implicación do alumno e o progresivo desenvolvemento da súa capacidade crítica e autonomía	X9, X10, X12, X15, X25		
	Estudo dun mínimo de seis extractos orquestrais representativos das distintas épocas do repertorio orquestral (por cuadrimestre). Traballo da lectura a primeira vista	EI2, EI4, EI6, EI9		
Audición pública.	Valorarase o control técnico, a coherencia no estilo interpretativo e en concordancia coa forma e estética das pezas, a capacidade artística e de comunicación.	T2, T3, T8, T13	50%	
	Interpretar un mínimo de catro extractos orquestrais representativos das distintas épocas e estilos proposto polo profesor e aplicando os criterios musicais adquiridos. (Por cuadrimestre).	X9, X10, X12, X15		
	Repentizar pasaxes de orquestra sen estudio previo. (A vista)	EI2, EI4, EI9		
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)				
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe.	T1, T2, T3, T8, T13	50%	
	Valorarase a implicación do alumno e o progresivo desenvolvemento da súa capacidade crítica e autonomía	X9, X10, X12, X15, X25		
	Estudo dun mínimo de seis extractos orquestrais representativos das distintas épocas do repertorio orquestral (por cuadrimestre). Traballo da lectura a primeira vista	EI2, EI4, EI6, EI9		
Audición pública.	Valorarase o control técnico, a coherencia no estilo interpretativo e en concordancia coa forma e estética das pezas, a capacidade artística e de comunicación.	T2, T3, T8, T13	50%	
	Interpretar un mínimo de catro extractos orquestrais representativos das distintas épocas e estilos proposto polo profesor e aplicando os criterios musicais adquiridos. (Por cuadrimestre).	X9, X10, X12, X15		
	Repentizar pasaxes de orquestra sen estudio previo. (A vista)	EI2, EI4, EI9		
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)				
	"Ver avaliación extraordinaria"			
EXTRAORDINARIA				
Audición pública: Interpretación dun programa compuesto por:	Valorarase o control técnico, a coherencia no estilo interpretativo e en concordancia coa forma e estética das pezas, a capacidade artística e de comunicación.	T2, T3, T8, T13	100%	
	Interpretar un mínimo de catro extractos orquestrais representativos das distintas épocas e estilos proposto polo profesor (dun mínimo de seis fragmentos) e aplicando os criterios musicais adquiridos. (Por cuadrimestre).	X12, X14, X15		
	Repentizar pasaxes de orquestra sen estudio previo. (A vista)	EI2, EI4		
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.				
ERASMUS				
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.				
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.				
7. Alumnado con necesidades educativas especiais				
DESCRIPCIÓN		CRITERIOS E PAUTAS		

No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REPERTORIO ORIENTATIVO- CONTRABAIXO

V-VI	OPERA -Passi difficili e a solo da opere liriche italiane- Ricordi Orchester probespiel- Ed. Schott	40 studi d'orchestra, Anibale Mengoli - Ed. G. Zanibon Orch. Excerpts - (International Music Company.)	Orch. Excerpts - Zimmerman - Complete D. Bass Parts
	Franck, C. - Sinfonia en Re m Rossini: "El Barbero de Sevilla""La Gazza Ladra" Tchaikovsky: "The Nutcracker Ballet Op. 71" Tchaikovsky: Sinfonías nº 5 , nº 6 Verdi: "Ein Maskenball" "Othello" Wagner: "Das Rheingold " "Lohengrin" "Tannhäuser"	Bartok: "Divertimento"- Konzert für Orchester Sz 116 Debussy: "La mer" • Sibelius: Sinfonía nº 1 Mahler: Sinfonía nº 1, nº 5 - Das klagende Lied Rimski-Korsakov: "Sherezade" "Capricho Español" Strauss, R. - Don Juan, Op. 20 - Ein Heldenleben, Op. 40 Strauss, R. - Till Eulenspiegels lustige Streiche, Op. 28	Britten: Sinfonía Simple Op. 4 • Elgar: Serenata para cuerdas Prokofiev: Piano Concerto Nº 3 in C-dur Op. 26 Prokofiev: Violin Concerto Nº 2 in G minor, Op. 63 Rachmaninov: Piano Concerto Nº 2 in C minor, Op. 18 Rachmaninov: Symphony Nº 2 in E minor Op. 27 Strauss: Eine Alpensinfonie Op. 64

REPERTORIO ORIENTATIVO - VIOLA

V-VI	Orchestral Excerpts VOLUMES 1, 2 y 3 GINGOLD Ed. International Music Company - - Orchestral Excerpts from opera and concert works Wagner (Kuenzel) 3 Volumes Ed. I.M.C. Probespiel 2 Volúmenes : Konzermeister y Tutti Ed. Schott"		
	Mozart: Oberturas "Così fan tutte" - "As bodas de Figaro" L. v. Beethoven: Sinfonías 6, 7, 8 e 9 F. Mendelssohn: Sinfonía 3 (Escocesa)- Sinfonía 4 (Italiana)	J. Brahms: Sinfonías 3 e 4 - A. Bruckner: Sinfonías 4 e 7 C. M. von Weber: Oberturas "O cazador furtivo"- "Euryanthe" B. Smetana Obertura "La novia vendida" B. Bartok "Diver timento" - C. Debussy "La mer"	G. Malher Sinfonía 5 G. Rossini "El Barbero de Sevilla" - F. Schubert Sinfonía 4 R. Wagner "Lohengrin" "Tannhäuser" G. Verdi "Ein Maskenball" "Othello"

REPERTORIO ORIENTATIVO - VIOLÍN

V-VI	Orchestral Excerpts VOLUMES 1, 2 Y 3 GINGOLD Ed. International Music Company works Wagner(Kuenzel) 3 Volumes Ed. I. M. C. 3 Volúmenes de extractos de Haydn, Mozart y Tchaicovsky ed Sikorski Probespiel 2 Volúmenes : Konzermeister y Tutti Ed. Schott Boosey&Hawkes	2 Volúmenes de extractos del siglo XX Ed. Schott The orchestral violinist: 2 volúmenes Rodney Friend Ed.	Orchestral Excerpts from opera and concert works Wagner(Kuenzel) 3 Volumes Ed. I. M. C. 2 Volúmenes de extractos del siglo XX Ed. Schott The orchestral violinist: 2 volúmenes Rodney Friend Ed.
	L. v. Beethoven: Sinfonías nº 7 e 8. Mendelssohn: Sinfonías nº 4 e 5 Mendelssohn: "O soño dunha noite de verán"	J. Brahms: Sinfonía nº 1 e 2 - R. Schumann: Sinfonías nº 2 e 4. Tschaikovsky: Sinfonías nº 5 e 6 H. Berlioz: Sinfonía fantástica. - R. Strauss: D. Juan	M. Mussorgsky. "Unha noite en monte pelado" J. Sibelius: Sinfonía nº 1 N. Rimski-Korsakov: Sherezade

REPERTORIO ORIENTATIVO - VIOLONCELLO

V-VI	Tchaikovsky: O lago dos Cisnes, Acto 13 (Solo). Brahms: Concierto nº 2 para piano Andante (solo). Rimsky-Korsakoff: Capricho español (Allegretto). Tchaikowsky. Obertura de Romeo e Julieta	G. Rossini: Ober tura de Guillermo Tell (Solo). J. Brahms: Sinfonía nº 4 en Mi m op. 98 (Completa). G. Mahler: Sinfonía nº 5 (Completa). M. de Falla: O Amor Bruxo. Pantomima (Solo). R. Strauss: Don Juan	N. Rimsky-Korsakoff: Scherezade op. 35 (Solos). M. Ravel: Daphnis et Chloe. Suite nº 2 (Completa). R. Strauss: Vida de heroe. Poema Sinfónico (Completa).

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Superior de Música de Vigo

CSMV
CONSERVATORIO SUPERIOR
DE MÚSICA DE VIGO

galicia

Programación Docente de 2º Instrumento – Corda fretada I-IV & I-VI

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	2º instrumento – Corda fretada							
ESPECIALIDADE	COMPOSICIÓN - PEDAGOXÍA					ITINERARIO		
CARÁCTER	Obrigatoria					TIPO DE CLASES	Individual	
DEPARTAMENTO	Corda Fretada					XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ETCS/ CUADRIMESTRE	3	3	3	3				
DISCIPLINA	2º Instrumento							
ESPECIALIDADE	MUSICOLOXÍA					ITINERARIO	Etnomusicoloxía/ Histórica	
CARÁCTER	Obrigatoria					TIPO DE CLASES	Individual	
DEPARTAMENTO	Corda Fretada					XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
ETCS/ CUADRIMESTRE	3	3	3	3	3	3		
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB			TITORÍA
	Álvaro Quintanilla				alvaroquintanilla@csmvigo.com			Consultar táboa tutorías
	Mauro Mariño Suarez				mauro_marino_suarez@csmvigo.com			Consultar páxina Titorias

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrição de competências no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Adquisición de destrezas básicas para a interpretación musical cun segundo instrumento. Práctica da técnica instrumental e aprendizaxe do repertorio principal de nivel axeitado. Preparación para a interpretación en público, como solista ou formando parte dun grupo.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.
TRANSVERSAIS	T1, T3, T6, T13, T15
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	Composición EC1, EC9 Musicoloxía EM4 Pedagoxía EP2, EP3, EP5

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer as partes do instrumento e do arco e desenvolver unha postura corporal axeitada con respecto ó instrumento, así como unha técnica correcta da man dereita e esquerda.	T1, T3, T13, T15 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 Composición EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5
Tocar escalas, estudos, e pezas nas primeiras posicións usando as diversas estructuras de semitonos no rexistro básico dunha oitava.	T1, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 Composición EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5
Acorde ao curso, desenvolver criterios de afinación e calidade de son, e iniciar a aprendizaxe dos diferentes golpes de arco e do legato.	T1, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 Composición EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5
Manter hábitos de estudio regulares e coñecer os seus principios básicos aplicándoos á práctica diaria.	T1, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X8, X11, X13, X21, X24 Composición EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5
Interpretar en público todas ou parte das pezas traballadas.	T3, T6, T13, T15 X1, X3, X8, X11, X13, X21, X24 Composición EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓN
TÉCNICOS	Relacionados con todos aqueles aspectos que atañen á técnica do instrumento, imprescindibles para abordar con éxito un repertorio representativo de cada instrumento. Brazo derecho: Suxección do arco e colocación do instrumento, conducción do arco; principios básicos da producción sonora, emprego de diferentes lonxitudes e iniciación dos golpes de arco á corda. Man esquerda: Posición da man esquerda, muñeira, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; escalas e diferentes intervalos. Control da afinación. Coordinación e independencia das dúas mans coa realización de diversos patróns rítmicos.	TODAS
MUSICAIS, ARTÍSTICOS E INTERPRETATIVOS	Relativos ós aspectos musicais que interveñen na interpretación: Estudo dun repertorio representativo de diferentes épocas acorde ó nivel, tanto estudos como obras solistas, adecuando o fraseo (golpes de arco, articulación...) ao correspondente estilo. Relativos á preparación da audición interna: Acorde ó nivel, desenvolvo da memoria muscular, visual e auditiva; técnicas de relaxación, concienciación corporal e control da respiración, visualización do intre do concerto, protocolo do escenario.	TODAS
PEDAGÓXICOS	Relativos á autonomía do alumnado: Principios básicos do aproveitamento do estudio en aras á adquisición de maior autonomía.	TODAS
VIOLONCELLO CONTRABAIXO	Coñecer as distintas nomenclaturas utilizadas nos distintos sóns realizados có instrumento. Localizar os distintos Harmónicos naturais do instrumento.	TODAS
Total de sesiões por cuadrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (daco a establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1		1
Clase individual: (en caso de semi-presencialidade ou non presencialidade derivada da situación sanitaria relacionada coa COVID19, de xeito telemático, preferentemente a través da aula virtual do centro) Revisión dos aspectos técnicos, interpretativos, xestuais, etc. do traballo realizado polo alumno ao longo da semana. Introducción progresiva de novos conceptos, exercicios, pezas, etc	16		16
Audicións: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao profesor e o resto do alumnado, debate sobre o resultado, propostas de mellora.(se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, gravacións audiovisuais) CONTRABAIXO: Interpretación dos exercicios técnicos e das pezas propostas por o profesor. Interpretar un mínimo de catro pezas de nivel acorde ó curso, empregando a medida, afinación e calidade de son axeitados.VIOLONCELLO: Interpretación pública dunha peza cunha duración mínima de 5 minutos	2		2
Traballo individual: Pescuda de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demás recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías.		71	71
Total de sesións por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo	T1, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X8, X13, X21 Composición EC1, EC9 Musicoloxía EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5	80%
Audición pública.	Interpretar en unha selección do programa traballado no cuadrimestre, cunha duración mínima de 5 minutos no 1º curso, 10' no 2º, e 15 minutos no 3º curso. Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos - A dificultade das obras - A interpretación de memoria - O traballo camerístico si a obra o require.	T6, T13, T15 X1, X3, X8, X11, X13, X21 Composición EC1, EC9 Musicoloxía EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5	20%
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Seguimento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo	T1, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X8, X13, X21 Composición	80%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado. No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao tutor ao rematar a retransmisión.

		EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5	
Audición pública.	Interpretar en una selección del programa trabajado en el cuatrimestre, con una duración mínima de 5 minutos en el 1º curso, 10' en el 2º, y 15 minutos en el 3º curso. Valorarse: El grado de asimilación de conceptos técnicos, musicales e estilísticos - La dificultad de las obras - La interpretación de memoria - El trabajo característico si la obra lo requiere.	T6, T13, T15, T17 X1, X3, X8, X11, X13, X21 Composición EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5	20%
No supuesto de que el tipo de actividad docente sea telemática, el alumnado realizará audiciones y exámenes correspondientes de manera de retransmisión en directo o grabación audiovisual simultánea de las partes instrumentales solista. El alumnado enviará la grabación al tutor al finalizar la retransmisión.			
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con pérdida de evaluación continua)			
"Ver evaluación extraordinaria"			
EXCEPCIONAL			
Audición pública.	Interpretar en la audición/examen el programa íntegro marcado en la programación: 3 estudios y dos piezas cortas de diferentes estilos.	T2, T3, T6, T13, T15 X1, X3, X8, X13, X11, X21 Composición EC1, EC9 Musicología EM4 Pedagogía EP2, EP3, EP5	100%
No supuesto de que el tipo de actividad docente sea telemática, el alumnado realizará audiciones y exámenes correspondientes de manera de retransmisión en directo o grabación audiovisual simultánea de las partes instrumentales solista. El alumnado enviará la grabación al tutor al finalizar la retransmisión.			

ERASMUS

Los/as alumnos/as oficiales que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar una certificación de los créditos realizados y la cualificación obtenida en el centro de destino. En caso contrario deberán examinarse los contenidos establecidos para esta materia igual que los demás alumnos/as oficiales. Si los contenidos cursados en el centro de destino no corresponden con esta programación, el departamento decidirá la forma de evaluar los contenidos no realizados o no superados.

Los/as alumnos/as extranjeros, participantes en programas de intercambio internacional, serán evaluados igual que los alumnos/as oficiales. No caso de no realizar un curso o semestre completo, recibirán una evaluación informativa y una acreditación de horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiales

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco establecido en el Real decreto legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley general de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, deberán cumplir las disposiciones vigentes en materia de promoción de accesibilidad.	Aquellos que establezca la Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiales y documentos

REPERTORIO ORIENTATIVO - CONTRABAJO		
All for Strings (Bass) I, II, III niños	EICHSTADT, J. - Método I	VALERO, HUGO - Contrabajo para
Double Bass Solo I. Oxford University	MONTAG, L. - Trabajos de Compositores Húngaros	YORKE - Mini-Bass I, II
Sonatas Barrocas adecuadas a este nivel Piano	SIMANDL, FRANZ - 30 etudes for double bass	YORKE - Solos for double Bass and
Suzuki Bass School I, II	SIMANDL, FRANZ - Método - Libro I	YORKE - Studies for double Bass I y II
Streicher L. - Método I, II		

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Conservatorio Superior de Música de Vigo

CSMV
CONSERVATORIO SUPERIOR
DE MÚSICA DE VIGO

galicia

REPERTORIO ORIENTATIVO - VIOLA

I-I

Carse A.: Viola School of Progressive Studies. S & Bell.

Cohen, M.: Super studies for viola, book I. Faber.

Colledge, K. & H.: Stepping stones*. B & Hawkes.

Colledge, K. & H.: Waggon Wheels*. B & Hawkes.

Elgar, E.: Seis pezas fáciles*. Bosworth.

Garlej & Gonzales. Método de Viola. H. Lemoine.

Kinsey, H.: Easy Progressive Studies (Set I) ABRSM

Kinsey, H.: Elementary Progressive Studies (Set I & II) ABRSM

Mateu, E.: Iniciación á viola. Real Musical.

Nelson, S.: Right from the star t*. B & Hawkes

Reinecke, C.: 10 Kleine Stücke für Viola und Klavier. SCHOTT VAB 59

Rolland, P.: Young Strings in Action. B & Hawkes.

Suzuki : Suzuki Viola School*. Warner Bros. Publ. Inc.

Viola scales and arpeggios (Book I). ABRSM

Volmer, B.: Bratschenschule, vol. I y II. Schott.

Woof R.: Fifty Elementary Studies. ABRSM.

III-IV (además de las del I-II)

Cohen, M.: Superstudies for viola, book II. Faber.

Colledge, K and H.: Shooting Stars*. Boosey & Hawkes.

Corrette, M.: Menuett. Schott VAB 39

Hartung - Ehler t, H.: Gemeinsam von Anfang an. Bärenreiter, BA 6680.

Hoffmann, R. Estudos Op. 86. Peters.

Joubert, C. H.: Mélusine* vla & piano Robert Martin

Joubert, C. H.: Menuet de L'Argyronete* vla. & piano. R. Martin

Kinsey, H.: Easy Progressive Studies (Set II). ABRSM

Mackay, N.: Easy positios tunes for viola. Oxford University Press.

Mackay, N.: Position changing for the viola. O. Univ. Press.

Mateu, E.: Escalas e arpejos. Real Musical.

Nelson, S.: Keytunes -/- Technitunes de Boosey & Hawkes.

Nelson, S.: Piece by piece*. Boosey & Hawkes.

Norton, C.: Microjazz for viola. Boosey & Hawkes.

Viola Music*. Editio Musica Budapest.

Wohlfahrt. Estud. Op. 45. Peters. - Küchler, F.: Concertino Op. 11

V_VI (además de las del I-IV)

Bach, J. S.: Bourrée I y II, da terceira suite. Chester Music.

Bach, J. S.: Minuetto I y II, da primeira suite. Chester Music.

Corrette, M.: Zwei Sonaten. Schott VAB 39

Fiocco, H.: Allegro*. Bosworth. - Pleyel, I.: 6 Duetos, Op 8. Peters

Forbes, W.: 1º book of scales & arpeggios for viola players. OUP

Hartung - Ehler, H.: Gemeinsam von Anfang an. Bärenreiter, BA 6680.

Hoffmann, R. Estudos Op. 86. Peters.

Kalliwoda, J. W.: 6 Nocturnes* Op186. Peters.

Kinsey, H.: Easy Progressive Studies (Set II). ABRSM

Kinsey, H.: Elementary Progressive Studies (Set III) ABRSM

Marcello, B.: Sonata en Do / Sonata en Sol (Vla. & cont.)*IMC.

Telemann, G.P.: Concerto Sol para Vla & Org. *. Bärenreiter.

Uhl, A.: DreiBig Etüden für viola. Schott VAB 44

Varios.: Alto Classique*, Vol B. Combre.

Vivaldi, A.: Sonata en mi menor* RV 40. IMC.

REPERTORIO ORIENTATIVO VIOLÍN

ESTUDIOS I-II

Curci. "50 Estudios melódicos op. 22"

De Keyser, P. "Vln. Playtime Studies", vol 1 (Faber Music)

Doflein, E. YE. "The Begining", Vol.1 Ed. Schott

Mackey. "The violin", vol.1(Oxford Press)

Mateu, E. "El violín. Iniciación"

Rolland, P. "Yong String in action", vol. 1(Boosey)

Sitt, H. "Estudios en 1ª posición" Op.32 nº 1

Van de Velde. "Le Petit Paganini", vol. 1

Wohlfahrt. "60 Estudios" Op. 45 Ed Peters (del 1 al 20) Wohlfahrt. "Elementary Studies", op 54

OBRAS I-II

Colledge, H. K. " Stepping Stonnes", "Waggon Wheels".

Crikboom, M. "Chants et Morceaux", caderno 1

Elgar, E. "Six very easy pieces for the violin".

Kabalewsky."Album pieces". Ed. Kalmus (de 1 al 4)

Küchler, F. "Concer tino Op.11" (1º Movimiento)

Nelson, S. "Tetratunes", Piece by Piece 1", Right from the star t"

Pracht. "Album of twelve Easy pieces"

Rieding, O.:

Concierto en Re M. Op.36 (1º mov.)

Concierto en Si m. Op.35 (1º mov.)

Suzuki, S., vol 1 y 2

ESCALAS I-II

Grigorian. "Sistema de Escalas"

A. B .of the Royal Schools of Music. "Sistema de Escalas" (Grades 1-5)

ESTUDIOS III-IV

Curci. "26 estudios de cambios de posiciones"

Kayser. Estudios Op.20.

(algúns con cambios de posición)

Polo. Estudios de dobles cuerdas

Scharadieck. The School of Violin Technique

(técnica da man esquerda)

Sitt, H. "Estudios en 2ª y 3ª posición" Op. 32 nº 2

Trott, J. Melodious Double Stops, vol. 1

OBRAS III-IV

Bartok, B. "Duos", vol I (del 15 al 25)

Bornemann. "El Pequeño Paganini"

Crikboom, M. "Chants et Morceaux", cuaderno 2

Dancla. 12 Fantasías Fáciles op.86

Dénes-Lányai-Mezö-Skultéty. "Eloadasi Darabok", cuaderno 3-4

Kabalewsky. "Album pieces". Ed. Kalmus (de 10 al 18)

Keyser. "Violin Playtime", vol 3 - Küchler, F. Concertinos

Lányi-Lenkei-Mezó. "Eloadasi Darabok"

Rieding, O. Concertos 1º & 2º / Seitz, F. Concertos

Sonatas Vivaldi, Haendel, Corelli / Suzuki. S. 2 e 3

Vaklanova. Sonatina en si b. M / Vivaldi. Concerto

ESCALAS III-IV

Grigorian. "Sistema de Escalas"

A. B .of the Royal Schools of Music. "Sistema de Escalas" (Grades 1-5)

ESTUDIOS V-VI (además de los del I-IV)

Dont. 24 Estudos. Op. 37

Mazas. Estudios Especiales Op.36

Whistler. Introducing the Positions, Vol 1,2

Whistler. Preparing for Kreutzer, vol. 1, 2

OBRAS V-VI

Concertos de Vivaldi, Nardini, Tartini, Bach...

Dancla. 6 Airs variés op 89

Telemann: Fantasías VII-XII

ESCALAS V-VI

Bloch. Dobles cordas. Op.50

Bloch. Mecanismo da man esquerda. Op.16

Scharadieck. Mecanismo da man esquerda

Sevcik. Mecanismo del Arco. Op. 2

REPERTORIO ORIENTATIVO VIOLONCELLO

MÉTODOS:

ENJOY PLAYING "THE CELLO", OXFORD UNIV. PRESS. LEE, S. - MÉTODO PARA VIOLONCHELO

MÉTODO SUZUKI PARA VIOLONCHELO, vol. 1-3

MOTATU, D. - MÉTODO DE INICIACIÓN AL VIOLONCHELO PASSCHIER, MAJA - ABRACADABRA CELLO

OBRAS:

CIRRI - CELLO SONATAS

violoncelo dúos, ed. música Budapest

Observacións: Para os alumnos de Composición que cursen Violoncello: Aplicar coñecementos da materia de Composición para a elaboración de pequenas pezas para o estudo. Componer pequenas pezas de dificultade acorde á técnica aprendida.

Programación Docente de Corda Instrumento Principal I-IV Producción e xestión

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	Corda Fretada-Instrumento I-IV									
ESPECIALIDADE	PRODUCIÓN E XESTIÓN					ITINERARIO	Violín, Viola, Violoncello e Contraíbaixo			
CARÁCTER	OBRIGATORIO					TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL			
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA					XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful			
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA			
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	6	6	6	6					Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB			TITORÍA		
	Álvaro Quintanilla Marful				alvaroquintanilla@csmvigo.com			Consultar páxina Titorias		
	Mauro Mariño Suarez				mauro_marino_suarez@csmvigo.com			Consultar páxina Titorias		

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio más representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Interpretar un repertorio representativo de cada época e estilo que inclúa obras a só, obras como solista e obras con acompañamiento, e mostralo regularmente en concertos públicos.	T2, T3, T6, T13, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Afondar no estudo técnico-artístico do instrumento, desenvolvendo o control sobre a afinación e o son, así como mostrar unha autonomía cada vez maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.	T1, T2, T3, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI5
Desenvolver criterios musicais que fundamenten a interpretación de obras de cada época e estilo, baseándose nos coñecementos harmónicos, formais, históricos e estilísticos adquiridos.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2, EI4, EI6
Manter hábitos de estudo regulares e reflexivos, desenvolvendo a memorización e o control físico e mental necesarios para a actuación en público.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X8, X11, X13 EI6
Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista individualmente e como integrante dun grupo de cámara ou orquestra.	T1, T2, T3, T15, T17 X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21 EI1, EI2
Mostrar interese por outras manifestacións artísticas da contorna.	T17 X24

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓN
TÉCNICOS	Relativos á técnica do instrumento: Brazo derecho: Suxeción do arco e colocación do instrumento, conducción do arco; producción sonora: puntos de contacto, peso e velocidad, matices; golpes de arco á corda e saltados, patróns de articulación; sul ponticello, sulla tastiera, col legno. Man esquerda: Posición da man esquerda, muñeca, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; tipos de vibrato; cambios de posición; extensións; exercicios tipo escalas e arpoxios a unha voz e en dobles cordas; acordes; harmónicos naturais e artificiais.	TODAS
MUSICAIS-ARTÍSTICOS	Relativos ós aspectos musicais que interveñen na interpretación: Obras do repertorio solista, instrumento só, camerístico, virtuoso, etc incorporando aspectos técnicos, harmónicos, estilísticos e historicistas. Estudo dun repertorio representativo de cada época (tanto estudos e caprichos como obras para o instrumento solista correspondente), pezas de virtuosismo, etc, adecuando o vibrato, os golpes de arco, a articulación, as dinámicas, etc. ao correspondente estilo. Profundización na interpretación da música contemporánea e o coñecemento das súas grañas e efectos.	TODAS
INTERPRETATIVOS	Relativos á preparación do concerto público: Memoria muscular, visual e auditiva; técnicas de relaxación concienciación corporal e control da respiración, visualización do intre do concerto, protocolo do escenario.	TODAS
PEDAGÓXICOS	Relativos á autonomía do alumno: Criterios para dixitar e por arcos; resolución de problemas segundo o tipo de pasaxe; fraseo e rubato.	TODAS
Total de sesións por cuadri mestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial (dacoio co establecido nas Instruccións do 8 de setembro de 2021 para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2021-2022).	1		1
Clase individual: Revisión dos aspectos técnicos, interpretativos, xestuais, etc. do traballo realizado polo alumno ao longo da semana. Introdución progresiva de novos conceptos, exercicios pezas, etc.	15		15
Traballo individual: Pescuda de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demás recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías		161	161
Audición Interna: Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao profesor e o resto do alumnado, debate sobre o resultado, propostas de mellora, preparación ao escenario. Interpretación de parte do repertorio estudiado fronte ao departamento, dunha duración mínima de 10 minutos en 1º e 15 minutos en 2º (pública)	3		3
Total de sesións por cuadri mestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua)			
Traballo persoal. Seguimento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas.	T2, T3, T6, T13, T15	50%

	Traballar un repertorio cuadimestral (ver bibliografía) que comprenda: 1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente dividida entre os dous cuadimestres ou unha peza virtuosística. 3. Interpretación a lo menos dun movemento do concerto seleccionado para o curso ou unha sonata.	X1, X3, X8, X13, X21	
		EI1, EI2, EI4, EI5, EI6	
Audición pública.	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras. Interpretar en público una selección do programa elixido polo profesor e traballado no cuadimestre, cunha duración mínima de 10 minutos no 1º curso e 15 minutos no 2º. Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticas; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	T2, T6, T13, T15, T17	
		X1, X3, X8, X11, X13, X21	50%
		EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao titor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

Traballo persoal. Seguimiento continuo.	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo. Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudiado, en audicións públicas. Traballar un repertorio cuadimestral (ver bibliografía) que comprenda: 1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente dividida entre os dous cuadimestres ou unha peza virtuosística. 3. Interpretación a lo menos dun movemento do concerto seleccionado para o curso ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	
		X1, X3, X8, X13, X21	50%
		EI1, EI2, EI4, EI5, EI6	
Audición pública.	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras. Interpretar en público una selección do programa elixido polo profesor e traballado no cuadimestre, cunha duración mínima de 10 minutos no 1º curso, 15 minutos no 2º. Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade, A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.	T2, T6, T13, T15, T17	
		X1, X3, X8, X11, X13, X21	50%
		EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao titor ao rematar a retransmisión.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

"Ver avaliação extraordinaria"

EXTRAORDINARIA

Audición pública: Interpretación dun programa compuestopor:	1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente ou unha peza virtuosística. 3. Interpretación a lo menos dun movemento do concerto seleccionado para o curso ou unha sonata.	T2, T3, T6, T13, T15	
		X1, X3, X8, X13, X11, X21	100%
		EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10	

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e grabación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará la gravación ao titor ao rematar a retransmisión.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliação informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS

Conservatorio Superior de Música de Vigo

No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

OBRAS ORIENTATIVAS-CONTRABAIXO				
1 Estudos, Exercicios Técnicos e Obras a Solo				
STORCH, ENMANUEL - 57 Etudes. SIMANDL, FRANZ - Gradus ad parnassum. NANNY, E. - 20 estudios de virtuosidad. KREUTZER - FIORILLO - 18 Etudes. FRYBA, H. - Suite en estilo Antiguo	BACH, J. S. - Suites para Violonchelo solo (Ed. PWM Tadeusz Pelczar, o IMC. S. Sterling) HAUTA-AHO, TEppo - Cadenza HEGNER, LUDVIG - Legende Op. 5 ELLIS, DAVID - Sonata for unaccompanied Double Bass, Op. 42. (1977)	VAGN HOLMBOE - Sonata for Double bass Solo, Op. 82. (1962). TABAKOV, E. - Motivos para contrabajo solo LEVITIN, YURI - Sonata Op.58 PORADOWSKI, S. - 3 capricci Op. 67		
2 Obras con Piano				
SONATAS	CONCERTOS	PEZAS		
I-II	I-II	I-II		
BACH, J. S. - Gamba Sonata nº 2 BWV 1028 BIRKENSTOCK, J. ADAM - Sonata Sol m. ECCLES, H. - Sonata en Sol m. MISEK, A - Sonata nº 1 Op. 5 en La M. SKORZENY, F. - Sonatine Nº 1 & Nº 2	DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mi DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mib M DRAGONETTI, D. - Concerto en La M. HOFFMEISTER, F. A. - Concerto nº 1 en RE. RIDAUT, ALAN - Concerto for Bass.	BOTTESINI, G. - Melodia en Mi m, o Reverie en Mi m. CERVERA, J. - Romanza DRAGONETTI, D. - Andante and Rondo. KOUSSEVITZKY, S. - Chanson Triste. & Valse miniature. LORENZITTI, A. - Gavota		
III-IV	III-IV	III-IV		
BEETHOVEN - Sonata en Sol M. Op. 17 HINDEMITH, P. - Sonata 1949. MISEK, A -Sonata nº 2 en Mi m op. 6 SPERGER, J. M. - Sonata en Mi M.	CORELLI, A. - Concerto Sol M. KOUSSEVITZKY, S. - Concerto en Fa # m. Op. nº 3 SPERGER, J. M. - Konzert nº 2 D-Dur VANHAL - - Concerto Bass	BOTTESINI, G. - Fantasía la Sonnambula de Bellini BRUCH, MAX - Kol Nidrei DRAGONETTI, D. - Adagio y Rondo, Solo en Mi m, Solo en SOL M KLOSE, O. - Serenade E-dur Op.13, y Rhapsody in E Op. 14		
OBRAS ORIENTATIVAS VIOLA				
	ESTUDOS E EXERCICIOS	REPERTORIO VIOLA SOLA	REPERTORIO CON PIANO	CONCERTOS
I-II	Blumenstengel: 24 estudios Op.33 Bruni: Método para viola Dancla: School of mecanism Fiorillo: 31 estudios selectos Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudios brillantes Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes autores	"Bach, J. S. - 6 Suites" Telemann: 12 fantasías	Bach, C. Ph. E. - Sonata en Sol menor" Bach, J. S. - 3 sonatas para viola da gamba Bruch: Kol nidrei - Bruch: Romanze Op.85 Glinka: Sonata Re m. - Hindemith: Trauermusik Mendelssohn: Sonata en Do menor Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: Sonata "Arpeggiione" Schumann: Adagio & Allegro Vivaldi: Sonata V en Mi menor	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Benda: concerto Hoffmeister: Concerto en Re maior Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó ungarése Zelter: Concierto en Mi bemo Maior
III-IV	Blumenstengel: 24 estudios Op.33" Dancla: School of mecanism Fiorillo: 31 estudios selectos Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudios brillantes Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes autores	Reger: 3 Suites Bach, J. S. - 6 Suites	Beethoven: Notturno Brahms: Sonatas Op.120 nº 1 y 2	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Hoffmeister: Concerto en Re maior Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Martinu: Rhapsody-concerto Mozart: Concerto en La maior Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó ungarése

Conservatorio Superior de Música de Vigo

Campagnoli: 41 caprichos Fiorillo: 31 estudios selectos Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudos brillantes,- Rode: 24 caprichos Schradieck: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8	Bach, J. S. - Sonatas y Partitas Hindemith: Sonata Op.25 Nº1 Stravinsky: Elegie Vieuxtemps: Capriccio	Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata Schubert: Sonata "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Schumann: Fantasie-stücke Märchenbilder Vieuxtemps: Elegía for Vla/pno Sonata Op.36	Enesco: Konzertstück Hoffmeister: Concerto en Re maior Martinu: Rhapsody-concer to Mozart: Concerto en La mayor Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto Re M. - Walton: Concerto Weber: Andante & Rondó ungarrese

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLÍN

ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICCHOS	
K. Flesch, I. Galamian V. Manoogian, Grigorian Elizabeth Gilels	H. Schradieck O. Sevcik. Bloch - Dobles Cuerda	Mazas Op 36, Kayser Op. 20, F. Fiorillo, R. Kreutzer, P. Rode, J. Dont Op. 35 & Op.37 P. Gavinies, H. Wieniawski, N. Paganini Op. 1 Ch. De Beriot, Jesús de Monasterio, P. A. Locatelli, Dancla	
SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS
I-II Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Telemann, G. Ph. - 12 Fantasías. Báguena-Soler: Diafonías.	Beethoven: Sonatas nº 1, 2, 4, 5 e 6. Brahms: 3 Sonatas. Schubert: Sonata en La M. & Sonatinas Op 137 Schumann: Sonata nº 1. Corelli, Tartini, Haendel Sonatas Mozart & Haydn Sonatas	Bartók: Danzas rumanas. Falla/Kreisler: "La Vida Breve" Sarasate: Malagueña. Sarasate: Romanza andaluza. Wieniawski: Lenda.	Rode: Concerto nº 7. Beriot & Viotti Concertos. Haydn: Concertos Kabalevsky: Concerto. Kreutzer: Concerto nº 9. Mozart 5 Concertos & Sinfonía concertante.
II-III Prokofiev: Sonata Op. 115 Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Telemann, G. Ph. - 12 Fantasías.	Beethoven: Sonatas nº 1, 2, 4, 5 e 6. Sonatinas de Schubert Schumann: sonata nº 1. Mozart & Haydn Sonatas	Kreisler: Capricho Vienés Tambourin Chinois. Sarasate: Introducción Tarantela. Wieniawski: Polonesas Scherzo e Tarantela	Bruch: concerto en Sol m Mendelssohn: Concierto en Mi m. Wieniawski: 2º Concierto Bach. Concertos
III-IV Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Kreisler: Recitativo e Scherzo. Prokofiev: Sonata Op. 115. Ysaye: 6 Sonatas.	Faure: Sonata. Prokofiev: Sonatas nº 1 e 2. Turina: Sonatas nº 1 e 2. Beethoven: Sonatas nº 3, 7, 8, 9 e 10. Schumann: sonata nº 1, 2 e 3. Franck: Sonata.	Chausson: Poema. Ravel: Tzigane. Saint-Saëns: Introd. e Rondo caprichoso. Saint-Saëns: Habanera Sarasate: Aires xitanos. Sarasate Zapateado Habanera. Tschaikovsky: Vals scherzo.	Glazunov: Concierto la m. Op .82 Lalo: Sinfonía española. Prokofiev: Concierto nº 2 Sol m. Op. 63 Sibelius: Concierto en Re m. Op. 47 Tchaikovsky: Concierto Re M op. 35

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLONCELLO

ESCALAS E ARPEXOS	EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICCHOS	
P. Bazelaire Feuillard	O. Sevcik Motatu Starker		Popper, Franchomme Servais, Piatti Grützmacher
SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS
I-II J. S. Bach Britten Cassadó Reger	J. Brahms: sonata en mi m Shostakovich: sonata op.40 J. S. Bach: gamba sonatas Beethoven: Sonata op.69 Boccherini, Breval: sol M Cassadó: en estilo antiguo	Popper: Mazurca, Tarantela Gaos: Humoresca, Canto Elegíaco Cassadó: Requiebros Cassadó: Danza del diablo verde	J. Haydn: cello concerto en Do M/ Saint- Saëns: cello concerto in la m Kabalevsky: cello concerto Bocherini: cello concertos C. P. E. Bach: cello concertos
II-III J. S. Bach	Prokofiev: cello sonata	Davidov: En la fontana Schumann: Adagio e Allegro	Laló: cello concerto

Conservatorio Superior de Música de Vigo

	Britten Cassadó Reger	Locatelli: cello sonata Fauré: cello sonatas Saint-Saëns: cello sonatas		Honneger: cello concerto Korngold: cello concerto
III-IV	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	Grieg: Cello Sonata Shostakovich: sonata op.40 Locatelli: cello sonata	Cassadó: Danza del diablo verde 7 canciones populares - M. Falla	Schumann: cello concerto Elgar: cello concerto J. Haydn: cello concerto en Re M

Programación Docente de Corda fretada Técnicas de Control Emocional e Corporal

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	Corda Fretada Técnicas de Control Emocional e Corporal									
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO		
CARÁCTER	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASES		
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Álvaro Quintanilla Marful
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE				2					Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TUTORÍA	
	Elena Marigomez				elena_marigomez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Susana Blanco				susana_blanco@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	
	Mauro Mariño Suarez				mauro_marino_suarez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorias	

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento básico da estrutura e función do aparello locomotor e do sistema nervioso. Desenvolvemento de hábitos posturais correctos que minimicen o risco durante a interpretación. Técnicas de respiración, relaxación, autocontrol, optimización da enerxía muscular, concentración e memoria aplicadas ao estudo e á actuación en público
COÑECIMENTOS PREVIOS	Estar matriculado no curso correspondente
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Con aquellas de ámbito teórico que versen sobre os mesmos contidos e obxectivos
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15
XERAIS	X8, X21, X24, X25
ESPECÍFICAS	EI4, EI6, EI8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1- Coñecer a estrutura e o funcionamento do aparato locomotor e do sistema nervioso	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X25 EI4, EI6, EI8
2. Recoñecer a sintomatoloxía específica do instrumentista frente ó seu instrumento. Aprender a recoñecer ós hábitos posturais incorrectos e activar os mecanismos para a súa corrección.	T1, T2, T13, T15 X8, X25 EI4, EI6, EI8
3. Adquirir coñecemento dos principais tipos de respiración.	T1, T2, T13, T15 X8, X21, X24, X25 EI4, EI6
4. Adquirir coñecemento das principais técnicas de relaxación, autocontrol, optimización da enerxía muscular, concentración e de memoria.	T1, T2, T3, T13, T15 X8, X21, X24, X25 EI4, EI6, EI8

5. Coñecer e aplicar as principais técnicas de autocontrol emocional existentes, adaptadas ó seu propio instrumento.	T1, T2, T6, T11, T13, T15 X8, X24, X25 EI4, EI6, EI8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. O aparato locomotor. O sistema nervioso.	O corpo humano - Fisiología - Ergonomía - Patologías dos músicos, prevención.	TODAS
2. Técnicas posturales	Medidas de higiene postural. Ejercicios de concienciación e reeducación postural.	TODAS
3. A respiración	Tipos de respiración. Ejercicios para el control adecuado de la respiración. El papel de la respiración en la relajación.	TODAS
4. La relajación	Principales técnicas de relajación. Métodos y ejercicios para el control de la tonicidad muscular y la relajación.	TODAS
5. Control emocional	Técnicas de autocontrol emocional. La ansiedad y el miedo escénico.	TODAS
Total de sesiones por cuatrimestre		19

5. Metodología e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDAD E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIALES	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaluación inicial (acuerdo establecido en las instrucciones del 8 de setiembre de 2021 para el desarrollo de las enseñanzas de réxime especial para el curso 2021-2022).	2		2
Clases prácticas: Explicación de los contenidos recogidos en la guía docente, con ejercicios prácticos.			
Práctica colectiva: Práctica en grupo de ejercicios de RESPIRACIÓN, calentamiento, estiramientos. Para mejorar la postura (con y sin instrumento), relajación, etc.	33		33
Trabajo individual: Consiste en el tiempo dedicado a la organización de los materiales impartidos en el aula, y el posterior estudio individual por parte del alumno en su casa.		22	22
Pescada de información: Actividad no presencial, indispensable para la recogida de datos que los alumnos elaborarán en trabajo escrito.			
Avaluación: Presentación de un trabajo escrito. Y realización de una prueba escrita sobre los contenidos recogidos en la presente guía docente.	3		3
Total de sesiones por cuatrimestre			60

6. Evaluación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con evaluación continua)			
Trabajo personal. Seguimiento continuo.	Valorarse la progresión del alumno en la ejecución de los ejercicios practicados en las clases, y los ejercicios hechos en casa. Participación y asistencia.	T1, T2, T3, T6, T7, T15	30% asistencia 5%
		X8, X25	
		EI6, EI8	
Examen escrito y trabajo práctico.	Trabajo escrito de investigación, en lo que el alumno debe presentar un tema relacionado con la materia. Valorándose la profundidad con la que se presentan los contenidos, así como su originalidad. Además, en la especialidad de violín y violoncelo , una exposición oral sobre una técnica de relajación y otra sobre los contenidos de una lectura ambas propuestas por el profesor.	T1, T2, T3, T7, T13	65%
		X8, X25	
		EI6, EI8	

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conjunto o 4 faltas en el resto de las disciplinas) superarán la pérdida del derecho a evaluación continua. Cuando esto ocurra, el profesor/a de la disciplina actuará según el protocolo aprobado. No supuesto de que el tipo de actividad docente sea telemática, el alumnado dispondrá de la posibilidad de realizar los exámenes de la materia de manera telemática a través de diversos medios de retransmisión en directo, grabación audiovisual, envío de tareas a través de correo electrónico o test en la plataforma que el profesorado estime.

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adicional-Diciembre-)

Conservatorio Superior de Música de Vigo

Traballo persoal. Seguimento continuo.	Valorarase a progresión do alumno na execución dos exercicios practicados nas clases, e dos exercicios feitos na casa. Participación e asistencia.	T1, T2, T3, T6, T7, T15	30% asistencia 5%
		X8, X25	
		EI6, EI8	
Exame escrito e traballo práctico.	Traballo escrito de investigación, no que o alumno debe presentar un tema relacionado coa materia. Valorándose a profundidade con que se presentan os contidos, así como a súa orixinalidade. Ademáis, na especialidadde de violín y violoncello , unha exposición oral sobre unha técnica de relaxación e outra sobre os contidos dunha lectura ambas as propostas polo profesor.	T1, T2, T3, T7, T13	65%
		X8, X25	
		EI6, E18	

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico ou test na plataforma que o profesorado estime.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

"Ver avaliação extraordinaria"

EXTRAORDINARIA

Exame escrito e traballo práctico.	Traballo escrito de investigación, no que o alumno debe presentar un tema relacionado coa materia. Valorándose a profundidade con que se presentan os contidos, así como a súa orixinalidade. Ademáis, na especialidadde de violín y violoncello , unha exposición oral sobre unha técnica de relaxación e outra sobre os contidos dunha lectura ambas as propostas polo profesor.	T1, T2, T3, T7, T13	100%
		X8, X25	
		EI6, E18	

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico ou test na plataforma que o profesorado estime.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliação informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiales

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Jaume Rosset & Sílvia Fábregas (2005). A tono. Ejercicios para mejorar el rendimiento del músico. Ed. Paidotribo

López de la Llave, A. & Pérez-Llantada, M.C. (2005). Psicología para intérpretes artísticos. Thomson. Madrid

Orozco Delclós, L. et al.(1996). Tecnopatías del músico. Arizta. Barcelona

Dalía Cirujeda, G. (2004). Cómo superar la ansiedad escénica en músicos. Ediciones mundimúsica. Madrid.

Sardá, E. (2003): En forma. Ejercicios para músicos. Paidós.

Lehmann, A. (2007). Psychology for musicians understanding and acquiring the skills. Oxford (New York): Oxford University Press.

Rosset, J. (2010). El cuerpo del músico: manual de mantenimiento para un máximo rendimiento. Badalona. Ed. Paidotribo

Conservatorio Superior de Música de Vigo

Sloboda, J. (1987). *The musical mind: the cognitive psychology of music*. Oxford (New York): Oxford University Press.

Kovács, G. (2010). *Ejercicios preparatorios para instrumentistas: (método Kovács)*. Barcelona: Graó

Ruiz Ramos, G. (2000). *Amo hacer música: yogaterapia específica para los profesionales de la música*. Madrid. Mandala Ediciones

Klöppel, Renate. *Ejercitación mental para músicos*. Ed. Idea Música.

Programación Docente de Corda fretada Traballo Fin de Estudos

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015 , do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	Corda Fretada-Instrumento I-IV									
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO		
CARÁCTER	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASES		
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Álvaro Quintanilla Marful
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE								10	Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS	MAIL/TEL/WEB							TITORÍA	
	Marta Vélez	martavezlez@csmvigo.com							Consultar páxina Titorias	
	Ana Torres	anatorres@csmvigo.com							Consultar páxina Titorias	
	Elena Marigomez	elena_marigomez@csmvigo.com							Consultar páxina Titorias	
	Ana Martínez Pinal	martinezpinalana@csmvigo.com							Consultar páxina Titorias	
	Susana Blanco	susana_blanco@csmvigo.com							Consultar páxina Titorias	
	Mauro Mariño Suarez	mauro_marino_suarez@csmvigo.com							Consultar páxina Titorias	

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Interpretación dun concerto público con elaboración e defensa dun traballo académico que podrá versar sobre diversos aspectos do repertorio elixido, do seu instrumento ou calquera otra temática relacionada coa especialidade e itinerario.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Requírese estar matriculado nos créditos correspondentes ao Traballo Fin de Estudos
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T8, T14, T15, T16
XERAIS	X2, X3, X5, X6, X7, X8, X10, X13, X21, X25
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI6, EI8, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Interpretación dun recital público de 45 a 70 minutos cun descanso opcional non computable que non supere os 15 minutos.	T1, T2, T3, T6, T15, T16 X2, X3, X6, X7, X8, X13, X21, X25 EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI6, EI8, EI10
Preparación, presentación e defensa dun traballo académico que poderá versar sobre diversos aspectos do repertorio elixido, do seu instrumento ou calquera outra temática relacionada coa especialidade e itinerario.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T8, T14, T15, T16 X5, X8, X10, X13, X21, X25 EI6, EI8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Recital	O programa deberá estar integrado por pezas ou obras de estilos distintos. (Poderanse incluir fragmentos de obras, previa aprobación e visto bó do departamento (na especialidade de Contrabaixo)	

	só excepcionalmente)). Poderase incluir no seu programa unha obra de música de cámara (Trío, Cuarteto, etc.). Para a interpretación destas obras o alumno presentará os seus propios instrumentistas acompañantes. Non computando neste caso, as Sonatas para Instrumento principal e Piano, considerándose como Repertorio Principal. O alumno/a deberá someter a elección do repertorio do concerto á aprobación do departamento de corda frettada no momento da matrícula. O alumnado matriculado no TFE presentará no rexistro do centro o seu proxecto do TFE antes do 27 de outubro de cada curso académico Aportará un programa de concerto coa relación de obras a interpretar, incluíndo a duración aproximada de cada unha delas e copia impresa do repertorio cuxos dereitos non sexan de dominio público, sin encadernar, a dobre cara, e no orden de execución do concerto. No caso de arranxos, ou transcripcións de obras de otros instrumentos, a copia presentada do score da partitura a executar, deberá corresponderse coa do instrumento que se presenta ao TFE en cuestión. O tribunal pode solicitar a presentación das partituras orixinais que respaldan ás copias de estudio que o alumno/a presentou na súa documentación do TFE, durante todo o processo do Traballo Fin de Estudos. O alumno/a deberá elaborar un programa de man. Convén que conteña portada (indicando o nome do/a alumno/a, dos colaboradores e do titor/a), currículo, repertorio e notas ao programa.	TODAS
Traballo documental	O traballo escrito poderá versar sobre os diferentes aspectos do repertorio elixido, do seu instrumento, ou calquera outra temática relacionada coa especialidade e aprobada polo departamento de corda frettada. O alumno/a presentará por rexistro un guión do traballo académico no que figure o título completo, un índice xeral, contido ou xustificación e cinco palabras clave. Dito guión será sometido á aprobación do departamento. O traballo escrito terá unha extensión mínima de 20 páxinas e un máximo de 60. Unicamente se paginará o corpo textual do traballo. Por tanto, quedarán sen paginar a portada, o resumo, o índice e os anexos (isto é, non se computan dentro do mínimo de 20 páxinas), sen contar coas referencias bibliográficas, títulos, gráficos e anexos. A fonte recomendada para o corpo do texto do traballo é Arial ou Helvética tamaño 12 puntos, interlineado 1.5, a alifación xustificada, o tamaño de página A4, as marxes inferior e superior de 2.5 cm e as marxes dereito e esquierdo (ou interior e exterior) de 3 cm. As figuras ou gráficos numeraranse correlativamente e virán acompañadas dun pé cun título explicativo do contido da figura (exemplo: "Figura 1: Título da figura"). As táboas numeraranse correlativamente e virán acompañadas dun pé cun título explicativo do contido da táboa (exemplo: "Táboa 1: Título da táboa"). As figuras, gráficos e táboas poden incluirse no corpo do texto, se son fundamentais para o seguimento do discurso do mesmo, ou achegarse como anexos. As notas terán a numeración automática, aparecerán ao pé de página e estarán en fonte Times New Roman tamaño 10 puntos. Recomendarase un traballo coa seguinte estrutura (a desenvolver co titor ou titora nas titorias correspondentes) : - Índice. - Agradecementos (se os houbese). - Resumo. - Abstract. - Índice de figuras e de táboas (se os houbese). - Introducción (Obxecto de estudo, Xustificación, Estado da cuestión, Obxectivos e Metodoloxía). - Capítulos ou Apartados (cos seus subapartados se os houbese). - Conclusóns. - Bibliografía. - Anexos. O alumno/a entregará a versión definitiva do traballo ao Titor/a cunha antelación mínima de 21 días, anterior á súa presentación formal por rexistro na secretaría do centro. Presentaranse dúas copias impresas do traballo asinadas polo/a autor/a que estarán encadernadas en tapa dura. Os exemplares deberán estar claramente identificados externamente co título e autor/a do traballo e a referencia no lombo do libro. Acompañarase dunha copia en formato PDF (soporte CD-ROM ou DVD-ROM) idéntica aos exemplares impresos presentados. No caso de que o traballo inclúa anexos impresos, o PDF entragado debe recoller tamén o documento íntegro (corpo principal do texto e anexos) nun único arquivo PDF. A documentación de natureza audiovisual contemplada no corpo do traballo tamén deberá ser incluída no mesmo CD-ROM ou DVD-ROM. Ademais, no mesmo CD-ROM ou DVD-ROM debe incluirse o PDF do programa de man. No seu momento, o traballo será depositado na biblioteca do Conservatorio e desta maneira estar así disponibel para a comunidade educativa (se fose necesario, co visto e prace do autor). A exposición e defensa pública do traballo non excederá no seu conxunto os 30 minutos de duración. Ao remate da exposición (que non excederá os 20 minutos) o Tribunal poderá manter un debate co/a alumno/a sobre aquelas cuestións referidas ao contido do traballo académico que os seus membros consideren oportunas. O debate non excederá dos 10 minutos. Poderase facer uso de software para apoiar a presentación, no que se pode incluir audio e video se é necesario. Do mesmo xeito, tamen se pode apoiar a presentación coa interpretacións de exemplos ou pasaxes co instrumento.	TODAS
	Total de sesións por cuadri mestre	19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase individual. Clases prácticas. Non procede, posto que non hay clases prácticas.	8		8
Traballo persoal: O alumnado deberá elixir o repertorio e traballarlo. Deberá elixir o tema e elaborar o traballo académico. Coa asesoría do Títor/a		291	291
Audicións: Poderá organizarse unha audición complementaria ao longo do cuadri mestre, alomenos un mes antes da realización do recital. Recital: Presentación en público do programa elixido segundo se establece nos contidos mínimos.	1		1
Total de sesións por cuadri mestre			300

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA			
Traballo Académico	Elaboración, exposición e defensa da memoria do TFE (Traballo Académico) 1.- Orixinalidade do obxecto de estudo e rigor na metodoloxía empregada. Aproximación ao obxecto de estudo desde unha perspectiva científica, performativa, histórica ou pedagóxica. 2.- Claridade na redacción do texto, coherencia na estruturación, rigor no manexo e uso das fontes bibliográficas e do sistema de citas empregado. 3.- Interese dos resultados e/ou conclusiones achegadas. 4.- Claridade e orixinalidade na exposición pública: estruturación axeitada, coherencia entre o contido da exposición e o corpo do Traballo Académico, uso de ferramentas de apoio e/ou inerpretación propia de exemplos musicais. A cualificación corresponderase coa media aritmética das cualificacións dos criterios de avaliación. Esta parte é eliminatoria e compre obter un 5 como mínimo para aprobar á mesma.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T8, T14, T15, T16	20%
		X5, X8, X10, X13, X21, X25	
		E16, E18	
Concerto	Interpretación do programa de concerto amosando o necesario control técnico do instrumento: 1.- Presentar un Repertorio apropiado, variado, interesante, e cunha dificultade axeitada a este nivel. 2.- Interpretar fielmente o texto: exactitude na execución das notas, ritmo, tempi, dinámicas, agóxicas, articulación, ornamentación e planos sonoros. 3.- Dominar o instrumento: control postural, xestión do arco, calidade e control do son así como das técnicas propias das diferentes épocas da música. 4.- Mostrar un comportamento escénico adecuado ás características das obras interpretadas. Mostrando capacidades ar tísticas e de comunicación Interpretación do programa de concerto amosando un estilo interpretativo coherente e concordante coa forma e estética de cada obra: 1.- Valorarase a fidelidade ao estilo segundo a tradición interpretativa, control da ornamentación, do rubato, das agóxicas e dinámicas, do fraseo e a articulación. 2.- Valorarase a fidelidade aos aspectos interpretativos inherentes á forma e estética musical. 3.- De ser o caso, no repertorio de cámara ou con orquesta valorarase a unificación de criterios musicais e artísticos entre os membros da agrupación. Amosar as capacidades necesarias para a interpretación en público:	T1, T2, T3, T6, T15, T16	80%
		X2, X3, X6, X7, X8, X13, X21, X25	

	1.- Adecuación do xesto á interpretación musical, posta en escea axeitada ao contexto artístico e estético da obra, coñecemento e respecto das convencións e tradicións do recital público. 2.- Concentración ao longo do recital, control postural, xestión da ansiedade escénica e control da memoria (de ser o caso). Acheva persoal ao enriquecemento da interpretación.	EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI6, EI8, EI10	

ERASMUS

Os alumnos/as participantes en programas de intercambio internacional, poderán presentar o seu Traballo Fin de Especialidade na institución de destino, se o desexan e si a institución de destino o admite

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Observacións

Non é esixible aprobar as dúas partes de que consta o TFE sempre que a media de ambas as probas reflecta unha puntuación igual ou maior a 5.00.

O alumnado poderá solicitar que a Exposición do Traballo non coincida no mesmo día que o Concierto. O Departamento terá en conta a petición do alumnado ou non, en función da disponibilidade.